

YONI

Walo iyemala tomowa bale'uwai

1 ¹Hauga yana abavetuwuni mayamayauni ainai Walo imiyamiya. Na Walonane iya Besinana Yaubada baidana yo iya ta'i Yaubadanane. ²Abavetuwuni ainai Walone iya Yaubada baidana himiyamiya, ³na Walonane iya Besinana Yaubada baidana galewa yo bale'u yo ginauli maudoidi hiyemaseledine na nigele teya tauyemasele. ⁴Na Walonane iya yawahi moiha. Na yawahi moiha ainaena masele ivaivaiyama tomowa maudoida alidai. ⁵Na masele ihinali guguyou badobadona ainai na guguyou badobadona nigele howahowana na maselene ihuma.

⁶Yaubada yana tauyewasa ivetamalenama, towaho yehana Yoni iya tau'abiye bapitaiso. ⁷Iya ilaoma na tomowa nuwadiyai habi mwauwina maselene vehabana na ebe tomowa maudoidi hibenalei ta maselene ainai hiyemidi. ⁸Iya Yoni nigele maselene, na hesi ilaoma na ebeha maselene iwalo mahalavaei. ⁹Teina maselene masele moiha, na taumiya bale'u maudoida ihinayayahigita.

¹⁰Walowa ilaoma'o bale'uwai, na iya bale'u ana tauyemasele, na hesi taumiya bale'u nigele hiyahanapui. ¹¹Ilaoma ibom yana tomowa aidiyai na hiya hita'wata'wataei. ¹²Tomowa tupwadi hiyemidiyei ebeha iya taulivahi na italam yo hiya Yaubada natunao. ¹³Eeta tomowa teina tawalowedi ebeha hiya bada hitubuiuyo'o tubuiuyone nigele dova tomowa 'wahinadiyena yo yadi nuwatuwuwena na hesi tubuiuyo Yaubada ainaena.

¹⁴Walonane bada ilaoma'o ta iyemala tomowa alidai yo hinage baidada tamiyamiya teina haugane ainai. Na ta'itaya'o yana wasawasa wuwuna iya Yaubada Natuna moiha, na hinage iya tauvelau yo mumugana dumwadumwaluna.

¹⁵Mugai Yoni Yeisu iwalo mahalavaei alinana mwala'ina ainaena iwalo, 'Teina iya towahowa yawalowaloweine vehabana hauganane yawalo mahalava neta ebebo towaho tuluhaguwena ilalaoma iya imwala'i gabaegau, wuwuna mulitai abo hilalabahigaune iya mugai imiyamiya'. ¹⁶Iya tau'aiyauya namwanamwana yo yana ve'i'ila ainaena

i'oiye mwaugita. ¹⁷Mosese yana aiyauya namwanamwana, neta loinadine Buki Ve'ahihi ainai, na hesi Yeisu Besinana yana aiyauya inamwanamwa alili, wuwuna ve'i'ila yo mumuga namwanamwana imohegita'o.

¹⁸Nigele teya hauga tomowa Yaubada ana oleya hiya'ita, na hesi Natuna moihanane iya vahalinai imiyamiya ta Tamanane iya ana ita bada ive'itagita'o.

Yoni Yeisu vehabana iyewasa

¹⁹Hauganane tenem ainai Yudeyaone yadi taumugaiwo Yelusalem ainai himiyamiya, ta tupwadi taupwaoliwone yo tupwadi Livai yana huhuwo hivetamaledi Yoni ainai, habi panivilaeina ebeha iya yaiya. ²⁰Na Yoni nigele iyauvala yadi panivilane vehabana na hesi yemaiha masemaselena yo namwanamwana imohedi iwalo, 'Yau nigele Besinana towahona'.

²¹Eena hinage hipanivilauyo, hiwalo, 'Yaiya yede owa? Owa ebeha Elaitiya awa?'

Na Yoni iwalo, 'Yau nigele'.

Na hinage hipanivilauyoi, 'Nuwana owa tauwalo mahalavanaede Mosese vehabana iwalowalowa?'

Yo hinage Yoni iyemaiha iwalo, 'Yau nigele'.

²²Na hiya hinage hiwalo, 'Owa yede yaiya? Hava yam walo vehabam, ta ebe awuyo na ama tauvetamalewone aidiyai awalowei.'

²³Na Yoni yadi panivilane iyemaiha ta iwalo mahalava iwalo, 'Mwalona tauwalo mahalava Aisaya yana buki ainai vehabagu iwalo mahalava tenem dova, Tomowa ehebo nu'ula awawai tupwanane ainai ibwaleni ta iyogayoga yo iwalowalo, "Bada yana amwaha amsepa yo am'abiye dumwadumwalu".'

²⁴⁻²⁵Na Palisiwone yadi tauyewasaone Yoni hipanivilaei hiwalo, 'Ebe owa nigele Besinana towahona, bo nigele Elaitiya, bo nigele teya vali tauwalo mahalava, hava wuwuna tomowa u'abi'abiye bapitaisowedine?'

²⁶Na Yoni iwawalone aidiyai iwalo, 'Yau we'ahaena tomowa ya'abi'abiye bapitaisowedi, na ehebo towaho nigele amyahanapui ahipumiyai teina ta'i itotowolo, ²⁷iya tuluhaguwena ilalaoma, ta yau nigele iyalowoinanaegau na aenane ana huma yalivahi, wuwuna iya imwala'i gabaegau'.

²⁸Teina ginauliwone maudoidi neta Betani ainai himamahalavane, Yoni yana aba'abiye bapitaiso tupwanane ainai, we'aha Yolidani vali geyo'awai.

Yaubada yana pwaoli

²⁹I'ahubenama na Yoni Yeisu i'ita ilaolaoma ainai, ta Yoni tomowaone aidiyai iwawalone, 'Tenem towahone iya Yaubada yana Lami taumiya bale'u maudoida vehabada mata imwalowoi na mumugada yababadi

iho'evahuludi. ³⁰Mwalona teina towahone vehabana yawalowalone, hauganane yawalo alimiyai neta towaho tuluhaguwena ilalaoma na iya imwala'i gabaegau, wuwuna mulitai abo yau yalaoma na hesi iya bada mwalona imiyamiya. ³¹Mwalona nigele yayahanapui ebeha yaiya iya, na yau we'ahaena ya'abiye bapitaisogomiu, ta ebe omiu Isileliwone yadi Yaubada yana Besinana amhanapui.'

³²Walone teina Yoni iwalo mahalava Yesu vehabana, ta aidiyai iwalo, 'Alu'aluwa Ve'ahihi ya'i'itane ana itane dova gabubu galewaena i'aituluma ta Yesu ainai itotowone. ³³Mwalona nigele yayahanapui iya yaiya, na Yaubada iya ivetamalegauma ta bapitaiso we'ahaena yapaihowaidi, na aliguwai iwalo mahalavaeine, iwalo, "Howola abo Alu'aluwagu u'ita mata i'aituluma ta towaho ainai itowa, iya mata Alu'aluwa Ve'ahihi ainaena i'abiye bapitaiso tomowa aidiyai?'" ³⁴Na hinage Yoni aidiyai iwalo, 'Yau towahonane meheguwena bada ya'itaya'o, ainaena teina yawalowalo mahalavane ebeha iya Yaubada Natuna moiha'.

Yesu ana taumulitao mugamugaidi

³⁵I'ahubenama, ta Yoni yo ana taumulitao hitau bwau baidanao hitowotowolo, ³⁶na Yesu hi'i'itane vahalidiyena ilaulau. Ainaena Yoni ana taumulitaone aidiyai iwalo, 'Tenem towahone iya Yaubada yana Lami'.

³⁷Tenem ainai hitau bwauwone Yoni yana walo hibenalei ta Yesu himumulitaeine. ³⁸Na Yesu tuluhanaena hilaulau na i'ita gwaipile ta i'i'itadine. Ta ipanivilaedine iwalo, 'Hava nuwanuwamiu?'

Na hiya hiwalo, 'Labai, haidova umiyamiyane?' (Labai ana bui neta tauve'ita.)

³⁹Na Yesu aidiyai iwawalone iwalo, 'Ammulitaegau na yagu abamiyane yave'itagogomiu'.

Ta lavilaviyena hibwabwalenine tupwanane ainai na nemai himimiya yebonine.

⁴⁰Taumulitaone hitau bwaune aidiyena ehebo yehanaede Andulu, iya Saimoni Pita tahina. ⁴¹Andulu, imwayamwayau ta tuwanane ilobai na iwawalone iwalo, 'Saimoni, Yaubada yana Besinana towahona bada alobaiya'o'. (Besinana towahona ana bui neta Keliso.) ⁴²Na Saimoni ilauvai ta Yesu ainai ilauvaiyamane.

Tenem ainai Yesu Saimoni i'i'itane na iwalo auli iwalo, 'Owa yeham Saimoni, Yoni natuna, na yeham vauvauna yamwauwi Pita, ana bui Gaima'.

⁴³Ainaena i'ahubenama Yesu nuwanuwana ilau Galili, eeta ilau ta nemai Pilipi ilolobaine, na iwawalone ainai iwalo, 'Umulitaegau'.

⁴⁴Pilipi iya yana dalava Bedesaida, neta Andulu yo Pita yadi dalava hinage. ⁴⁵Na Pilipi Nataniyela ilobai na iwawalone ainai, iwalo, 'Bada

Besinana towahonawa alobaiya'o, iya mwalona Mosese yana Buki Ioinao aidiyai yo hinage tauwalo mahalavaone yadi laulelewone aidiyai hiwalo mahalavaewa, iya Nasaleti towahona, Yosepa natuna, yehanaede Yeisu'.

⁴⁶Na Nataniyela Pilipi ainai iwalo, 'Moiha mata Nasaleti hava namwanamwana ainaena ibwalenine?'

Eeta Pilipi iwalo, 'Ulaoma na towahonane u'ita'. Ta Yeisu ainai hilalaomane.

⁴⁷Hauganane Yeisu Nataniyela i'ita ta tomowaone aidiyai iwawalone Nataniyela vehabana, iwalo, 'Tenem towahone iya Isileli towahona moiha na nigele teya lauhapuli ainai'.

⁴⁸Na Nataniyela ipanivila Yeisu ainai iwalo, 'Vedova ta uhahanapuigaune?'

Na Yeisu iwalo, 'Mulitai abo Pilipi iyoyogaegone yau bada ya'ita mugaiyego'o damaya wuwunai umiyamiya'.

⁴⁹Tenem hauganane ainai Nataniyela aluwana igavai ta Yeisu ainai iwalo, 'Bada moiha ta'i owa Yaubada Natuna, na owa Isileli yama Tauwasawasa'.

⁵⁰Na Yeisu iwawalone ainai iwalo, 'Uyemidiyegau wuwuna alimwai yawalo owa damayane wuwunai ya'i'itagone, awa? Teina bada aba'ita iu'iuna na howola abo ginauli mwala'idi u'itadi.' ⁵¹Na Yeisu hinage iwalo, 'Yawalo moiha alimwai howola abo galewa ilotaho'e na Yaubada yana tausagenawasao mata am'itadi hihaehae yo hi'ai'aitulu yau Tomowa Moihagu aliguwena'.

Tawahola guyauna Kena dalavanane ainai

2 ¹Ahubena bwau hi'ovi ta tawahola guyauna hipaihowai Kena dalavanai, Galili tupwanane ainai. Na Yeisu hinanane guyaune holanai. ²Yeisu hinage mayana taumulitao guyaunane ainai hiyogaedi ta baidadiyao hiluwu ta hi'a'aine. ³Hauganane yadi aine holanai adi waini hinuma ve'ovidi, ta Yeisu hinana iwalo, 'Natugu, wainine maudoina bada i'ovi'o'.

⁴Na Yeisu iwalo, 'Hinagu, hava vehabana ebeha uyepaihowagau? Howola nigele yayavetuwuni.'

⁵Eena Yeisu hinanane taupaihowaone aidiyai iwawalone, 'Ebe hava nuwanuwana na ampaihowaidi, ampaihowaidi ta'i'.

⁶Hauganane ainai Yudeyaone mumugadi neta, we'aha abahiwa hipaihowaidi gaima ainaena aba'uwa vehabana. Na tenem guyaune hauganane ainai abahiwa 6 himiyamiya, ova'ova'a'avadi na mwala'idi, howahowana we'aha mwala'i alilina aidiyai hihiwai. ⁷Ainaena Yeisu iwalo taupaihowaone aidiyai ta abahiwaone hi'o'oiye mwaudine we'ahaena. ⁸Na Yeisu aidiyai iwalo ta we'ahane iu'iuna higoini abahiwaone holadiyena ta hilalaweine guyaune taniwaganane ainai.

⁹Ta guyaune taniwaganane we'ahawa ilautowoi ta ana lautowoine vagana, nigele dova we'aha na hesi dova waini ana lautowoi namwanamwana. Na guyaunane taniwaganane nigele iyahanapui havaena waininane hivavaine, na hesi taupaihowaone hibom hihahanapuine. Eeta guyaune taniwaganane tautawaholane towahonane iyogaei, ¹⁰ta ainai iwawalone, iwalo, 'Ita mumugada neta waini namwanamwana tomowa tamohe mugaiyedi abo mulitai waini yababana tamohedi. Na owa hava wuwuna ta wainine namwanamwa alilinane umwau dawani ta uvemulitaeine?'

¹¹Teina ainai Yeisu yana paihowa wahiwahiyalana yo mugamugaina ana ve'ive'ilala i'abiye mahalavaeine Kena dalavanai, Galili tupwanane ainai, na yana wahiylane ive'itaei tomowaone aidiyai ta ana taumulitaone hiyemidiyeine.

¹²Guyaune i'ovi ta Yeisu hinanane yo tahinaone yo hinage ana taumulitaone baidanao hidodobine Kapaneum, ta tenem ainai ahubena tupwadi aidiyai himiyamiya.

Yeisu taugimwala iheusilidi vada tapwalolo ainaena

¹³Hauga bada ilautebitebiniya'o na Yudeyaone yadi Buidi'wa guyauna. Hauganane ainai Yeisu ihahaene Yelusalem. ¹⁴Ta iluwu vada tapwalolo mwala'ina holanai na taugimwalaone i'i'itadine hiya bulumakau yo sipi yo gabubu adi tauvegimwalao, na hinage mane ana tauvesaugelasi vada tapwalolo holanai hidabadabalala. ¹⁵Ainaena balavai veiveina ivai ta tomowaone yo lagulaguwone vada tapwalolo ainaena iheheusilidine, na hinage mane ana tauvesaugelasiwo yadi vatavata i'oipeiyedi ta yadi manewone ibudeyanaedi, ¹⁶na tauvegimwalao gabubuwone aidiyai iwalo, 'Yami lowolowo maudoidi teinaena amhiwa bwalenedi na havena Tamagu yana Vadane amyebiyebi'i yo ebeha yami abavegimwala'.

¹⁷Na ana taumulitaone walowa Buki Ve'ahihi holanai hinuwatuwu avivinine iwalo, 'Aee Yaubada, yam vadane inamwanamwa alili ainaena nuwagune ivai'.

¹⁸Eena Yudeyaone adi taumugaiwone hilaoma ta Yeisu hipanivilaei, hiwalo, 'Teya ve'ive'ilala uve'itagai ta ebe ahanapui yaiya yana loinaena teina ginauliwone upaipaihowaidine?'

¹⁹Na Yeisu aidiyai iwalo, 'Teina Yaubada yana vadane ebe amlo'e, ahubena tonuga ainai mata yavetowolouyoi'.

²⁰Na hiya hinage hiwalo, 'Ebeha teina, vadane ahubena tonuga ainai u'abiuyoi? Na unuwatuwu avivini ebeha vadane teina, bolimai 46 holanai hi'abi'abi abo hiveve'ovine.' ²¹Na Yeisu nigele vadanane vehabana iya walowalo na hesi yana mwalowoi yo yana towolouyo vehabana. ²²Eena hauganane Yeisu mwalowoiyena itowolouyo ta ana taumulitaone Buki Ve'ahihi yana walo yo hinage Yeisu yana walo aidiyena hinuwatuwu avivini ta hiyemidi moiha.

Yeisu tomowa maudoidi yadi nuwatuwu ihanapuidi'o

²³Yeisu haugana Buidi'wa guyaunane holanai imiyamiya tomowa maudoidi yana paihowa wahiwahiyaladi hi'i'itadine, eeta yehana hiyemidiyei. ²⁴Na Yeisu nigele iya'awa moihaedi, wuwuna maudoidi yadi nuwatuwu ihanapu mugaiyedi'o. ²⁵Nigele howahowana na tomowa tupwadi hi'aubabadaneuyowedi Yeisu ainai, wuwuna hava yadi nuwatuwu atediyai bada ihanapu ili'ilimanidi'o.

Yeisu yana aubabada tubuiuyo vehabana Nikodimo ainai

3 ¹Ehebo towaho yehana Nikodimo, iya teya Palisi yo hinage Yudeyaone adi taumugai, ²na boniyaiyena ilaoma Yeisu ainai ta iwawalone, iwalo, 'Bada yahanapuigo'o ebeha owa tauve'ita Yaubada ainaena, wuwuna nigele teya yaiya yana paihowa wahiwahiyalana dova owa ebe Yaubada nigele baidana'.

³Na Yeisu iyemaiha iwalo, 'Yawalo moiha alimwai, ebe nigele uyatubuiuyo, nigele howahowana Yaubada yana Abaloina u'ita'.

⁴Ta Nikodimo Yeisu ipanivilaei, iwalo, 'Vedova ta yau towaho mwala'igu na ebeha yatubuiuyo? Moiha nigele howahowana na hinagu diyanaena yaluwuyo na yatubuiuyo.'

⁵Na Yeisu iwawalouyone, 'Yawalo moiha alimwai ebe nigele we'ahaena yo Alu'aluwa Ve'ahihi ainaena uyatubuiuyo, nigele howahowana Yaubada yana Abaloina ainai uluwu. ⁶Hinadaone aidiyena tatubuima tomowa mohili. Na Alu'aluwa yana tubuiuyo Yaubada Alu'aluwana ainaena. ⁷Havena unuwanuwapwanopwano wuwuna yawalo alimwai ebeha utubuiuyo. ⁸Dova bada yaumai yana towa tupwa vagana yo vagana ainai daguguna tabenabenalei, na nigele tayahanapui havaena yaumai ilaolaomane yo havaidova ilalau. Dova hinage hiya Alu'aluwa ainaena hitubuiuyo.'

⁹Na Nikodimo Yeisu ipanivilaei, iwalo, 'Teina yam walone vedova ana nuwamaselene?'

¹⁰Na Yeisu iwalo, 'Owa Isileli yadi tauve'ita mwala'ina, na teina yagu walone vehabana nigele uyanuwamasele. ¹¹Yawalo moiha alimwai neta ginauliwone bada ya'itadi'o yo yahanapuidi'o ainaena yawalowalo mahalavaedine alimwai, na nigele yagu walowone uyayemidiyedi. ¹²Ebe bale'u ginaulidi alimiyai vehabadi yawalowalo mahalavaedi na nigele amyayemidiyedi, vedova mata ginauliwone galewa vehabana yave'itaei amhanapuine. ¹³Wuwuna nigele teya iyahae galewai, na hesi yau Tomowa Moihagu, wuwuna yau galewaena ya'a'aitulumane. ¹⁴Dova mwalona hauganane Isileliwone hilaulau balabala awawai, ta Mosese weso pwawati ainaena ipaihowai ta aiwa ainai i'abiye patu na i'a'abihinine, dova yau mata hi'abihinigau. ¹⁵Ta ebe yaiyadiwo hiyemidi aliguwai, yawahidi miyamiya vateyaina hilobai.

16 'Yaubada tomowa maudoidi bale'uwai ivelauwedi ta Natuna ibom italamwei ta ebe yayyadiwo hiyemidiyei mata nigele hiyamwalowoi na hesi yawahidi miyamiya vateyaina hilobai. 17 Na Yaubada Natunane bale'uwai ivetamalenama nigele ebeha omiu taumiya bale'u iyave'ewaigomiu na hesi habi lauyeyawahaigomiu. 18 Ebe yaiya Yaubada Natuna iyemidiyei nigele howahowana lauvetala ilobai, na ebe yaiya nigele iyayemidiyei, iya bada lauvetala ainai iluwu'o. Wuwuna nigele Yaubada Natuna moiha ainai iyayemidi. 19 Tomowa yadi lauvetala wuwuna teina maselene bada bale'uwai ilaoma'o na yadi paihowa yababadi imiyya mahalava na hesi tomowaone guguyoune nuwanuwadi, ta maselene hita'wata'wataei wuwuna mumugadine hiyababa. 20 Ainaena yayyadiwo ebe mumugadi yababadi, tomowadine maselene hita'wata'wataei ta nigele ainai hiyalaoma, ta mata maselene i'abiye mahalavaedi ebeha hiya mumugadi yababadi. 21 Na ebe yayyadiwo hiya mumugadi dumwadumwaludi howahowana maselene ainai hibwaleni ta ebe maselene i'abiye mahalavadi ebeha hiya yadi paihowa namwanamwana Yaubada ainaena.'

Yoni yana walomahalava Yeisu vehabana

22 Mulitai Yeisu mayana taumulitao hilau dalava mwala'ina Yudeya ainai, ta nemai tupwana ahubena himiyamiya, na Yeisu tomowa i'abi'abiye bapitaisowedi. 23 Yoni hinage tomowaone i'abi'abiye bapitaisowedi Ainoni tupwanane ainai neta Salim vahalinai, wuwuna tupwanane ainai we'aha mwala'ina. Ainaena tomowa maudoidi hilaulau ainai na i'abi'abiye bapitaisowedi. 24 Tenem hauganane ainai Yoni nigele vada abapaiyai hiyamwauwi. 25 Na Yoni ana taumulitaone yo ehebo Yudeya towahona baidadi walowena hi'awa pa'ipa'i'i abiye bapitaiso vehabana, ebeha yaiya yana abiye bapitaiso namwanamwana ta tomowaone i'abiye maseledi. 26 Eeta tau'awa pa'ipa'i'i iwone hilau ta Yoni ainai hiwawalone, hiwalo, 'Taubada, unuwatuwu avivini towahowa mwalonga Yolidani vali geyo'wanai baidam, eena alimiyai uwawalo mahalavane towahonane vehabana, iya bada teina haugane tomowa i'abi'abiye bapitaisowedi, na maudoidi yana abiye bapitaisone nuwanuwadi, ta ainai hilaulau'.

27 Ta Yoni aidiyai iwawalone, iwalo, 'Nigele teya yaiya howahowana iyemala towaho mwala'ina, ebe nigele Yaubada ainai iyatalam, wuwuna ginauli maudoina Yaubada ibom ainaena hilalaomane. 28 Omiu bada alimiyai yawalo'o ta ambenalena'o ebeha yau nigele Yaubada yana Besinana towahona, na hesi yau Yaubada ivetamale mugaiyegauma abo Besinana towahona imulitama. 29 Yeisu bada iya dova tautawahola towahona na ita ana geluwo, ainaena wasanane yabenalei ta mayagu yaliyaya mwala'ina. Dova bada tautawaholane towahonane mwanena

ilobai, yo ebe tautawaholane alinana teya ana gelune ibenalei, ana gelune vebabana iyaliyaya. ³⁰Ainaena Yeisu mata imwala'i na yau mata ya'iu'iu.'

Iya galewaena ilalaomane

³¹Towahonane galewaena ilaoma, tomowa maudoida imwala'i gabaegita, na hesi yaiya iya bale'uwena ilaoma iya bale'u tomowana, yo bale'u ginaulinao vebabadi i'au'aubabada. Na towahonane galewaena i'a'aitulumane tomowa maudoida imwala'i gabaegita. ³²Ginaulidine bada i'itadi'o, vebabadi iwalowalo mahalava na nigele teya yaiya iyabenedi na iyayemidiyei yana walomahalavaone vebabadi. ³³Na ebe yaiyadiwo yana walomahalavane hiyemidiyei tenem ainai hi'awa moiha ebeha Yaubada iya taudumwalu. ³⁴Towahonane iya Yaubada ivetamalenama iya Yaubada yana walo iwalowalo mahalavaei, wuwuna Yaubada Alu'aluwana i'oiye mwau moiha. ³⁵Badane Natunane ivelauwei eeta ginauli maudoina nimanai imwamwauwine, ³⁶ta ebe yaiya iya iyemidiyei yawahina miyamiya vateyaina ilobai, na ebe yaiya iya ita'wata'wataei mata nigele yawahina miyamiya vateyaina iyalobai, na hesi Yaubada yana modi'ini ainai mata nigele iya'ovi.'

Yeisu yo Sameliya waihiuna yadi velaulobaloba

4 ¹Yeisu yana abiye bapitaisowena ana taumulitao bagibagilidi ilolobaidine na Yoni ana taumulitaone nigele bagibagilidi. ²Na Yeisu nigele iya'abi'abiye bapitaiso, na ana taumulitaone hibom hipaipaihowaine. ³Eeta Yeisu bada ihanapuiya'o ebeha Palisiwone bada Yeisu yana paihowaone wasana hibenalena'o, ta Yudeya ilaugabaei habi wuyouyo Galili ainai.

⁴Na yana hauga wuyouyo ainai, Sameliya dalavanaone ahi'ahipudiyena ilalaune, ⁵ta Sameliya dalavana ehebo yehanaede Saika ainai ibwabwalenine. Saika ainaena bale'uwa mwalona Yakobo natuna Yosepa imomoheiwana nigele amwaha daodao. ⁶Dalavane ainai ehebo we'aha eli imiyamiya, iya Yakobo ana eli'eli, na Yeisu ilau ta mahana ala'alapwahiyai ibwabwalenine tupwanane ainai, na amnanane hiyababa ta imiya gabaei habi aiyawasi.

⁷Hauga muhamuhana ainai na ehebo Sameliya waihiuna ibwabwalenine habi we'aha goi na Yeisu waihiunane i'ita ta ainai i'a'awanoine iwalo, 'Waihiu we'aha umohegau ta yanuma'. ⁸Tenem hauganane ainai Yeisu ibom imiyamiya wuwuna ana taumulitaone bada hilao'o dalava mwala'ina ainai adi tamahina habi gimwala.

⁹Tenem ainai waihiune iwawalone Yeisu ainai, iwalo, 'U'ita, owa Yudeya towahona na yau Sameliya waihiuna na hava wuwuna ta u'a'awa we'ahane aliguwai?' (Wuwuna Yudeya na Sameliya nigele hiya'awa heliheliyam.)

¹⁰Eeta Yesu iwawalone waihiune Sameliyaenane ainai iwalo, 'Ebe uhanapui Yaubada yana velaune alimwai yo hinage ebe uhanapuiya'o ebeha yau yaiya ilowoinanego na u'awanoiyegau ta we'aha yawahim vehabana yamohego'.

¹¹Ainaena waihinane iwalo, 'Taubada nigele yam vedigolo na hinage we'aha eline idobi alili. Na havaena mata we'ahane umohegaune yawahi vehabana? ¹²Moiha owa tubudane Yakobo umwala'i gabaei? Yakobo iya we'aha eline teina ipapaihowaine ta mwadona natunaone yo yadi lagulaguwone we'ahanane yadi abanuma.'

¹³Na Yesu iwawalone waihiune ainai iwalo, 'Ebe yaiya teina we'ahane ainaena inuma mata gadona imaguniuyo, ¹⁴na ebe yaiya teina we'ahane aliguwena inuma nigele howahowana mata gadonane iyamaguniuyo. Wuwuna ebe we'ahanane yamohei iya atenai ivebidala ta ebe yawahi miyamiya vateyaina ilobai ainaena.'

¹⁵Na waihiune Yesu ainai iwalo, 'Taubada, we'ahanane umohegau, ta ebe havena gadogune imagumaguni yo havena yawuyouyoma teina we'ahane ainai habi goiuyo'.

¹⁶Na Yesu iwalo, 'Ulau, mwanemne ulauvaiyama'.

¹⁷Na waihiune iwalo, 'Yau nigele teya mwanegu'.

Yesu hinage iwalouyo, iwalo, 'Neta walo moiha ebeha nigele teya mwanem, ¹⁸na hesi owa mwanemwone adi bagibagili 5, na towahone utatawaholaine ta baidam ammiyamiane dalavai nigele mwanem moiha. Na hava uwawaloweine neta walo moiha.'

¹⁹Tenem ainai waihiune Yesu yana walo iyemaiha ta iwalo, 'Taubada bada yahanapuigo'o owa teya tauwalo mahalava. ²⁰Eeta uwalo moiha aliguwai aiteya tupwa ainai Yaubada ana walovetuehae ilowoinaneine? Wuwuna ai tubumaiyaone aidiyena ta wau teina, Sameliya oyanane ainai atapwatapwalolone, na omiu Yudeyaone amwalo ebeha Yelusalem abatapwalolo moiha.'

²¹Eeta Yesu waihiune yana walone iyemaiha iwalo, 'Waihiu, yagu walone uyemidiyei wuwuna hauga ilalaoma ainai mata tomowao nigele howahowana Yaubada ainai hitapwalolo teina Sameliya oyanane ainai bo Yelusalem ainai. ²²Howahowana uhanapui ebeha omiu Sameliyaone nigele amyahanapui yaiya ainai amtapwatapwalolone, na ai Yudeyaone hesi ahanahanapui yaiya ainai atapwatapwalolone wuwuna Taulivahine alimaiyena ibwabwalenimane. ²³Na hauga teina bada ibwalenima'o ta hiya Tamadane ana tautapwalolo moihadi ainai hitapwalolo ta yadi tapwalolone alu'aluwadi maudoina ainaena yo hinage walomoiha ainaena. Yaubada tomowa teina dova ibehabehaedi. ²⁴Yaubada iya alu'aluwa na yaiyadiwo hiya ainai hitapwalolo, alu'aluwadi maudoina yo hinage walomoiha ainaena hitapwalolo.'

²⁵Na waihiune Yesu ainai iwalo, 'Bada yahanapuiya'o ebeha howola mata Besinana towahona ilaoma, iya hiyoyogaeine Keliso, na ebe ilaoma iya hanapu maudoina mata iwalo mahalavae alidai'.

²⁶Na Yeisu waihiune ainai iwalo, 'Yau Besinanaede teina yawalowalowane'.

²⁷Tenem hauganane ainai Yeisu ana taumulitaone hiwuyoma ta yadi taubadane hi'i'itane waihiu baidana hi'au'aubabada, ta aluwadine igagavaine, na hesi nigele teya yaiya iyawalo, 'Hava nuwanuwam?' bo 'Hava wuwuna waihiune baidam am'au'aubabadane?'

²⁸Eeta waihiunane yana abagoi ilaugabai ta ilau dalavai ta tomowaone aidiyai iwawalone, ²⁹iwalo, 'Amlaoma na towahonane am'ita, iya mumugagune maudoina vehabana aliguwai iwalo mahalavedi'o. Eeta teina iya Besinana towahona.' ³⁰Ta tomowaone dalava mwala'ina ainaena hibwalenima ta Yeisu ainai ilalaomane. ³¹Hauganane ainai Yeisu ana taumulitaone hiveve'i'imanei hiwalo, 'Tauve'ita, teina ai'aine u'ai'.

³²Ta yadi walone iyemaiha na iwalo, 'Agune nigele amyahanapui.'

³³Ta ana taumulitaone hibom hi'au'aubabada, hiwalo, 'Nuwana yaiya ana ilawenama'o?'

³⁴Na Yeisu aidiyai iwalouyo na iwalo, 'Agu wede neta agu tauvetamalene yana nuwatuwu ya'abigabaedi'. ³⁵Na hinage aidiyai iwalo, 'Yami walo ehebo imiyamiya ebeha wai'ena vehopali hi'ovi na abo laulau eli, na yawalo moiha alimiyai am'ita gwaipile na tanovine ana itane am'ita bada ai'aine ihuna'o ta ana lowoinane laulau eli ana hauga. ³⁶Yaiyadiwo hiya hilaulau'eli adi maiha hilobai, na laulau'eline tomowa yawahidi miyamiya vateyaina vehabana. Eeta yaiyadiwo hiya hilalau'eline na yaiyadiwo hiya hilalau'eline hiyaliyaya ovi'ovi. ³⁷Teina walone walo moiha ebeha towaho ehebo taulaupeli na towaho ehebo taulau'eli. ³⁸Yau yavetamalegomiu laulau'eli vehabana ta tomowa amtanoidi. Tomowa tupwadi mwalona hilaupeli na hi'abiye masele na omiu amlau'eli.'

³⁹Tenem dalavanane ainai Sameliyaone bagibagilidi Yeisu hiyemidiyei wuwuna waihiunane aidiyai iwalo mahalava iwalo, 'Mumugagu maudoina iwalo mahalavaedi'. ⁴⁰Eeta Sameliyaone hilaoma Yeisu ainai ta hi'awanoiyei ebeha baidadi himiyamiya ta Yeisu nemai ahubena bwau aidiyai imiyamiya. ⁴¹Na hinage tomowa bagibagilidi Yeisu hiyemidiyei yana walone vehabana.

⁴²Na waihiunane ainai hiwalo, 'Yam walone ainaena a'awa moiha'o, nigele ebeha yam walo a'ava vehabadi na hesi ai ibom yana walone abenalena'o na ainaena ahanapui ili'ilimaniya'o ebeha iya Taulivahinaede taumiya bale'u maudoida vehabada'.

Yeisu ehebo tauloina natuna i'abiye namwanamwa

⁴³Ahubena bwau hi'ovi ta Yeisu tenem tupwane ilaugabaei ta ilalaune Galili. ⁴⁴Ta Yeisu yana aubabada tenem dova iwalo, 'Tauwalo mahalavaone nigele teya adi ve'ahihi ebe hibom yadi tupwai

higuguguguya'. ⁴⁵Hauganane ibwaleni Galili ainai, Galiliwone hiyaliyaya yana bwalenine vehabana, wuwuna Buidi'wa guyauna Yelusalem ainai hilau ta Yeisu yana paihowa bada hi'itaya'o guyaune holanai ipapaihowaidine.

⁴⁶Ta ainaena Yeisu iwuwuyone Kena dalavanane holanai neta Galili tupwanane ainai. Mwalona tupwanane ainai we'aha mohili ipaihowai ta iyemala wainine. Tenem ainai ehebo tauloina mwala'ina natuna towahona ilovala Kapaneum ainai. ⁴⁷Hauganane ibenalei ebeha Yeisu tupwa Yudeyaena ilaoma ta Galili ainai imiyamiya, tauloinanane ilau na Yeisu ainai i'awanoi iwalo, 'Howahowana talau Kapaneum na natugu ilovala u'abiye namwanamwa, wuwuna muhamuhana na yana hauga i'ovi'.

⁴⁸Na Yeisu towahonane ainai iwalo, 'Omiu alimiyena nigele teya towaho iya yemidiyegau na ebe yagu paihowa wahiwhiyalana ana ve'ive'ilala am'ita, abo amyemidiyegau'.

⁴⁹Na tauloinane Yeisu ainai iwalo 'Bada, umwayamwayau ta talau mata dova ta natugune imwalowoi'.

⁵⁰Na Yeisu iwalo, 'Uwuyouyo yam vadai ta natumne u'ita bada inamwanamwa'o'.

Na towahonane Yeisu yana walone iyemidiyei ta ilau gwaipileuyone. ⁵¹Hauganane yana laugwaipilene ainai yana taupaihowaone ilobaidi ta wasa himomoheine, hiwalo, 'Natumwa bada ana lovala i'ovi'o'. ⁵²Ta aidiyai ipapanivilane mahana viha ainai natunane ana lovalane i'o'ovine. Na hiya hiwalo, 'Lavi mahana ala'alapwahiyai ana ala'alawowoline isasawaline'.

⁵³Ta tauloinawa inuwatuwui tenem hauganane ainai Yeisu iwalo, 'Natumne bada inamwanamwa'o'. Eeta towahonane yana huhuwone baidanao Yeisu hiyeyemidiyeine.

⁵⁴Teina Yeisu yana paihowa wahiwhiyalana ana ve'ive'ilala bwauna hauganane Yudeyaena ilaoma ta Galili ainai ipapaihowa.

Yeisu tauvalao i'abiye namwanamwadi

5 ¹Hauga teina tuluhanai Yudeyaone ehebo abanuwatuwu avivini hipaihowai Yelusalem ainai, eeta Yeisu ihahaene Yelusalem guyaune vehabana. ²Na Yelusalem ainai neta sipiwone yadi awa'edane ainai ehebo we'aha ni'uni'una imiyamiya. We'ahanane Yudeyaone alinadiyena hiwalo Bedesaida. Na tupwanane ainai vada aba'aiyawasi 5 hi'abidi ta himiyamiya we'ahane papalinai. ³Na vadaone aidiyai tauvala bagibagilidi himiyamiya, taumehe gibugibu yo daladaladi yo tapitapiyadi na hiha'waha'wa we'ahane yana mwahali vehabana. ⁴Wuwuna hauga maudoina Yaubada yana tausagenawasa ilaolaoma na we'ahanane inu'unu'uvi na ebe yaiya tauvala teya imwayamwayau na idalahugu

mugai mata ana lovalane i'ovi ainaena. ⁵Na taulovalaone aidiyena ehebo towaho ilovalovala neta bolimai 38. ⁶Na Yeisu ibwaleni ta towahonane i'i'itane na hinage ihanapuiya'o ebeha bolimai bagibagilidi lovala ainai imiyamiya, eeta Yeisu towahonane ipanivilaei, iwalo, 'Nuwanuwam unamwanamwa?'

⁷Na taulovalane iwalo, 'Taubada, nigele teya agu tauhagu ta teina we'ahane ainai imwau aituluwegau ebe we'ahane yana hauga mwahali. Hauga maudoina yatowoi ebeha yabom ya'aitulu na nigele howahowagu, vali taulovalao hilaoma ta hi'aitulu ta hinamwanamwa na yau bada agu itaede.'

⁸Na Yeisu towahonane ainai iwalo, 'Utowolo na yam halabine u'avalai ta ulau'. ⁹Tenem ainai towahone inamwanamwa ta yana halabine i'avalai ta ilalaune.

Tenem hauganane ainai tapwalolo ana ahubena. ¹⁰Na Yudeyaone adi taumugaiwone towahonane hi'ita ta ainai hiwawalone, hiwalo, 'Hava wuwuna tapwalolo udi'wai na yam halabine u'ava'avalauheine?'

¹¹Na yadi walone iyemaiha iwalo, 'Towahone agu tau'abiye namwanamwane aliguwai iwalo, "Yam halabine u'avalai ta ulau" '.

¹²Na hinage hipanivilaei hiwalo, 'Aiteya towaho neta dova alimwai iwawalone?'

¹³Eeta towahowa lovalaena inamwanamwawa nigele iyahanapui yaiya towaho. Wuwuna Yeisu bada ilao'o tomowa alodiyai ta nigele iya'ita lobai.

¹⁴Hauga mulitai Yeisu towahonane ilolobaine vada tapwalolo mwala'ina holanai, ta ainai iwawalone iwalo, 'U'ita bada unamwanamwa'o, na havena hinage yababana upaipaihowai, mata dova ta ginauli yababa alilina ibwaleni alimwai'. ¹⁵Na towahonane ilau ta Yudeyaone aidiyai iwalo mahalavane ebeha ana tau'abiye namwanamwane iya Yeisu.

¹⁶Teina ainaena Yudeyaone Yeisu hive'alehaeine wuwuna paihowanane ahubena tapwalolo ainai ipaipaihowaine. ¹⁷Tenem ainai Yeisu Yudeyaone aidiyai iwawalone iwalo, 'Tamagu ahubena maudoidi aidiyai ipaipaihowa ainaena yau hinage dova'. ¹⁸Yudeyaone yana walone hibenalei ta hitowotowoi vedova na hi'oiye mwalowoi. Wuwuna tapwalolo ana lolina idi'wai yo hinage iwalo ebeha iya Yaubada Tamana moihana, yo ebeha Yaubada baidana hivetoyatoyawa.

Yaubada Natuna yana lolina

¹⁹Yeisu tomowaone aidiyai iwalo, 'Yawalo moiha alimiyai, yau nigele howahowagu yabom paihowa hava yapaihowai. Na Tamagu yana paihowa, ya'itadi ta dova hinage yapaipaihowaidine. ²⁰Tamagu ivelauwegau mwala'ina ainaena yana paihowa maudoidi ipaipaihowaidi

ive'itagau, ta yana paihowa yapaihowaidi. Na mata aluwamiu higavai wuwuna paihowa mwala'i alilidi ive'ive'itagau. ²¹Dova Tamagu taumwalowoiwone i'abiye towolodi ta yawahidine imohemohedine, yau hinage dova yawahi vauvauna yamohe tomowa aidiyai, yaiyadiwo hiya ivesinuwaiddi'o. ²²Nigele hinage teya Tamagu yana loina tomowa adi lauvetala vehabana, wuwuna lauvetala ana loina maudoina bada imohégau'o ta yabom yapaihowaidi. ²³Eeta maudoimiu amve'ahihiyégau bada dova Tamagu amve'ave'ahihiyeine. Na yaiyadiwo hiya nigele hiyave'ahihiyégau, hiya hinage Tamagu tauvetamalegaumane nigele hiyave'ahihiyei.

²⁴'Yawalo moiha alimiyai ebe yaiyadiwo yagu walowone hibenaledi na iya ivetamalegaumane hiyemidiyei yawahi miyamiyavateyaina hilobai. Na ebe lauvetala ana hauga ainai omiu mata nigele loina amyalobai, wuwuna bada mwalowoi yana tupwa amlaugabaina'o ta amgeyo'awa'o yawahi vauvauna ainai. ²⁵Na hinage yawalo moiha alimiyai ebeha hauga ilalaoma na bada teina ilaoma'o ta ebe taumwalowoiwo Yaubada Natuna alinana hibenalei, neta yau alinagu. Na ebe yaiyadiwo alinagu hibenalena'o yawahidi vauvauna hilobai. ²⁶Tamagu iya yawahi moiha wuwuna, italam'o aliguwai na yau hinage yawahi wuwuna. ²⁷Na hinage lauvetala ana loina imohégau'o ta yau yapaihowaidi wuwuna yau Tomowa Moihagu.

²⁸'Eena havena am'alu'aluwagavai teina ginauliwone vehabadi. Hauga ilalaoma ainai taumwalowoi maudoidi alinagune mata hibenalei, ²⁹na magaiyena hibwalenima, ta hiya mumugadi namwanamwadi yawahi namwanamwana hilobai, na hiya mumugadi yababadi lauvetala hilobai. ³⁰Yau nigele howahowagu yabom paihowa yapaihowaidi, wuwuna yagu loina lauvetala vehabana Yaubada ive'itagau'o, ainaena yagu loina dumwaluna. Wuwuna yau nigele yatowotowoi na yagu nuwatuwu yabom yapaihowaidi, na hava dova iya ivetamalegaumane yana nuwatuwu yapaihowaidi.'

Yeisu ana tauwalo mahalavao

³¹'Ebe yabom vehabagu yawalo mahalava neta nigele walomahalava moiha. ³²Na hesi vali tomowa iya vehabagu bada iwalo mahalava'o ta yahanapuiya'o hava dova yana walomahalavane vehabagu neta walo moiha. ³³Mwalona omiu tauyewasa tupwadi amvetamaledi towahonane Yoni ainai, ta iya walomoiha ainaena vehabagu iwawalone, ta alimiyai hiwalo mahalavane.'

³⁴Hinage Yeisu aidiyai iwalo, 'Yau nigele tomowa yadi walomahalava vehabana yayanuwanuwatuwu, na vehabamiu yawalowalo mahalava Yoni yana aubabada vehabana, ta ebeha amnuwamasele ta livahi amlobai. ³⁵Yoni dova lampa masemaselena, ta omiu mwalona hauga iu'iuna ainai nuwanuwamiu, ta yana maselene ainaena amyaliyaliyaya.

³⁶‘Yoni yana walomahalavane vehabagu neta ginauli mwala'ina, na hesi ehebo ginauli mwala'i alilina imiyamiya, neta aba'itao teina Tamagu ainaena yapaipaihowaidine. Ebe paihowadine vehabadi amnuwatuwu ili'ilimani mata amnuwamasele ebeha Tamagu iya ivetamalegaumane. ³⁷Na Tamagu hinage iya iwalo mahalavaegau, na omiu nigele teya hauga alinanane amyabenalei bo maninane amya'ita. ³⁸Na hinage yana walowone alimiyai nigele atemiyai hiyamiya. Wuwuna nigele amyayemidiyegau ebeha yau Yaubada ainaena yalalaomane. ³⁹Hauga maudoina Buki Ve'ahihi amvahivahili na yami nuwatuwu ebeha howola mata yawahi miyamiya vateyaina amlobai, na nigele amyanuwamasele ebeha Buki Ve'ahihine iwalowalo mahalavaegau. ⁴⁰Ainaena nigele nuwanuwamiu yawahi miyamiya vateyaina vehabana amlaoma aliguwai.

⁴¹‘Yau nigele yayanuwanuatuwu yabom agu walo vetuvehae vehabana tomowa aidiyena. ⁴²Na omiu bada yahanapuiya'o ebeha nigele teya Yaubada ana velau atemiyai iyamiyamiya. ⁴³Am ita yau Tamagu yehanaena yalalaomane na nigele vehabagu amyayaliyaya, na ebe yaiya ibom yehanaena na ilaoma alimiyai, iya vehabana mata amyaliyaya. ⁴⁴Omiu nuwanuwamiu tomowa aidiyena walo vetuvehae ambenalei, na hesi ami walo vetuvehae Yaubada ainaena nigele nuwanuwamiu. Eeta neta wuwuna nigele amyayemidi.

⁴⁵‘Havena amnuwanuwatuwu ebeha yau mata yave'ewaigomiu Tamagu mehenai. Hesi Mosese mata howola abo ive'ewaigomiu. Yami nuwatuwu ebeha Mosese yana laugagayo ihaguigomiu, mata nigele. ⁴⁶Na ebe omiu Mosese amyemidiyei moiha, yau hinage amyemidiyegau, wuwuna iya mwalona Buki Ve'ahihi ainai vehabagu iwalo mahalava ta ilelelene. ⁴⁷Na yana walomahalavane nigele amyayemidiyei ainaena nigele howahowana yagu walone amyemidiyei.’

Yeisu boda mwala'ina iveve'aidine

6 ¹Yeisu Galili le'awanane imiyamiya, na le'awanane yehana bwauna neta Taibiliya. Ta Yeisu igelu na igegeyo'awane vali geyo'awai. ²Na hinage boda mwala'ina Yeisu himulimulitaei, wuwuna bada yana paihowa wahiwhiyalana tauovalala aidiyai hi'itaya'o. ³Eeta Yeisu ana taumulitaone baidanao hihae oyai ta hitalumiyahiwa. ⁴Hauganane ainai bada hauga ilautebitebiniya'o ta Yudeyaone yadi Buidi'wa guyauna hipaihowai.

⁵Eeta Yeisu i'ita gwaipile ta boda mwala'ina i'i'itadine hilaolaoma ainai. Ta Yeisu Pilipi ainai iwalo, ‘Pilipi havaena mata ai'ai tagimwala ta teina tomowaone tave'aidine?’ ⁶Teina panivilane ainaena Yeisu Pilipi itotowoine, na bada ihanapuiya'o hava mata ipaihowai tomowaone vehabadi.

⁷Eeta Pilipi Yeisu ainai iwawalone iwalo, ‘Teina boda imwala'i alili, na ebe 200 kina ainaena beledi tagimwalai na taguyauwei aidiyai, mata nigele howahowana maudoidi hilautowo’.

⁸Na hinage teya Yesu ana taumulita Andulu, iya Saimoni Pita tahina ainai iwawalone, ⁹iwalo, 'Ehebo gama teina yalobaiya'o ma'ana beledi nima ehe'ehebo na yama bwau ainai, na nuwana teina bodane nigele howahowadi'.

¹⁰Ta Yesu ana taumulitaone aidiyai iwalo, 'Tomowaone maudoidi aidiyai amwalo ta awahine ainai himiya'. Wuwuna tupwanane tenem i'awahi ta tomowa himimiyane ainai. Na towatowaho hibom hivavahilidine ta adi bagibagili dova tausani 5. ¹¹Na Yesu belediwa ivaiddi ta vhabadi i'awa yauwedo Yaubada ainai, na mulitai tomowaone himimiyane aidiyai higuguyauweine. Na hinage yamaone bwau dova aidiyai hipapaihowaine, ta maudoidi hi'ai ta howahowadi?

¹²Hi'ai i'ovi na Yesu ana taumulitaone aidiyai iwalo, 'Beledi tupwatupwadine amtano'ahai. Havena teya tupwa amgabagabaei.' ¹³Eeta beledi 5 ainaena tomowaone hi'a'aine, na taumulitaone tupwawa hitano'ahaidi ta boha 12 hi'oiye mwaudine.

¹⁴Tenem hauganane ainai tomowaone Yesu yana paihowa wahiwahiyalana ana ve'ive'ilala hi'ita ta hiwalo, "Moiha teina tauwalo mahalavanaede hiwalo yemidiyeiwa ebeha bale'uwai mata ilaoma". ¹⁵Ta tenem ainai Yesu tomowaone ihanapuidi ebeha muhamuhana na hi'abi avivini ta aidiyai ivetauwasawasa. Na Yesu ibom nigele nuwanuwana eeta ibom ilau ta ihahaene oyai.

Yesu yana lau ni'u ewanaena

¹⁶I'imwa'imwa'auhi na ana taumulitaone hidodobine Galili le'awanane ainai, ¹⁷na yadi wagane ainai higelu ta ebeha higeyo'awauyo Kapeneum tupwanane ainai. Gabwai hiwohewohe ta iguguyou'o na Yesu nigele aidiyai iyalaoma. ¹⁸Hauganane ainai yaumai yo bagodu mwala'ina hilolobaine. ¹⁹Na bada hiwohe ta muhamuhana amwaha daodaowai, na Yesu ni'une ewanaena ilaolaoma yadi wagane vahalinai hi'i'itane ta maudoidi himeheuhi. ²⁰Eeta aidiyai iwalo, "Havena ammeheheuhi. Yau ta'i." ²¹Eena taumulitaone hiwalo ta Yesu igegelune wagai. Na wagane itaumwayaumwayau ta hidunahaene Kapeneum le'awanai.

Yesu iya ai'ai moiha mayawahina

²²I'ahubenama ta vali geyo'awai Galili le'awanai ana taumiyao hihanapuiya'o hiya Yesu ana taumulitao hibom waga higelui ta hilalaune, Yesu nigele baidadi. ²³Ahubenanane ainai Taibiliyaena waga tupwadi hilaoma ta tupwanane ainai Yesu bodaowa belediyena iveve'aidiwa vahalinai hiluluwune. ²⁴Ta tenem ainai tomowa maudoidi Yesu mayana taumulitao hibeha ahayaidi, eeta higelu ta higegeyo'awane Kapeneum wagaena Yesu habi behaeina.

²⁵Higeyo'awa ta hilobai na ainai hipanivila hiwalo, 'Bada, maivihana ulalaomane?'

²⁶Na tomowaone aidiyai iwalo, ‘Yawalo moiha alimiyai omiu nigele amyabehabehaegau yagu paihowa wahiwahiyaladi adi ve'ive'ilala vehabadi, na hesi yami beha wuwuna neta belediwone am'aidi ta am'ai'i'i'wahine vehabana. ²⁷Omiu havena ai'ai ovi'ovina vehabana ampaipaihowa na hesi ai'ai yawahi miyamiya vateyaina vehabana ampaishowa. Yau Tomowa Moihagu teina ai'ainane yamohemohegomi, wuwuna Yaubada Tamagu iya ivesinuwaigau teina yana paihowane vehabana.’

²⁸Na hiya ainai hiwawalone, hiwalo, ‘Hava mata aidiyena Yaubada yana paihowane apaihowaine?’

²⁹Na Yesu aidiyai iwawalone, iwalo, ‘Yaubada yana paihowa teina, ebeha amyemidiyegau yau Tomowa Moihagu ivetamalegaumane’.

³⁰Ta ainai hiwalo, ‘Yede ve'ive'ilala upaihowai ta ebe ayemidiyego. ³¹Mwalona dova tubumaiyaone nu'ulu awawai na ai'ainane hi'ai'ai, yehanaede mana, dova Buki Ve'ahihi yana walo, ai'ai galewaena imohedi ta hi'a'aine. Eeta owa havaidova hinage yam ve'ive'ilala upaihowai, na a'ita.

³²Na Yesu tomowaone aidiyai iwalo, ‘Yawalo moiha alimiyai neta Mosese iya nigele ai'ai galewaena iyamohegomi, na hesi Tamagu iya ai'ai moiha galewaena imohemohegomi. ³³Na ai'ainane neta Yaubada ainaena iya bada ilaoma'o bale'uwai ta tomowa yawahidi imohemohedi.’

³⁴Na hiya hinage Yesu ainai hiwawalone, hiwalo, ‘Taubada teina ai'aine umohegai hauga maudoina’.

³⁵Na Yesu aidiyai iwalo, ‘Yau ai'ai yawahi vehabana ta ebe yaiya ilaoma aliguwai, mata nigele iyavahali, na hinage ebe yaiya iyemidiyegau mata nigele gadonane iyamaguni. ³⁶Bada yawalo'o alimiyai ebeha am'itagau'o na hesi nigele amyayemidiyegau. ³⁷Tomowaone hiya Tamagu imomohegaune mata hilaoma aliguwai na nigele mata yayasosomanedi. ³⁸Wuwuna yau galewaena yalaoma nigele yabom yagu nuwatuwu habi paihowaina, na hesi iya ivetamalegaumane yana nuwatuwuwena. ³⁹Agu tauvetamalene yagu tomowa imohegau'o, na teina yana nuwatuwu ta ebeha havena teya aidiyena yavesavesawali, na hesi hauga yana aba'ovi ainai mwalowoiyena ya'abiye towolouyowedi. ⁴⁰Teina Tamagu yana nuwatuwu dova, ebe yaiyadiwo hiya, yau natunane hi'itagau yo hinage hiyemidiyegau yawahi miyamiya vateyaina hilobai, na hauga yana aba'ovi ainai yau mwalowoiyena ya'abiye towolouyowedi.’

⁴¹Tenem ainai Yudeyaone yana walone hibenalei ta hi'u'ulumiyaneine, wuwuna yana walone ainai iwalo, ‘Yau ai'ainaede galewaena ya'a'aitulumane’. ⁴²Na hinage hiya hiwalo, ‘Teina towahone Yosepa natuna, iya Yesu, awa? Na tamanane yo hinanane tahananapanuidi, na vedova ta iwalo ebeha iya galewaena i'a'aitulumane?’

⁴³Na Yesu aidiyai iwawalone, iwalo, ‘Havena abom alimiyai am'ulu'ulumiyai vehabagu. ⁴⁴Nigele howahowana yaiya ibom nuwanaena

ilaoma aliguwai na hesi ebe yaiyadiwo hiya Tamagu iniulidi na aliguwai hilaoma, hiya hauga yana aba'ovi ainai mwalowoiyena ya'abiye towolouyowedi. ⁴⁵Teina walone bada mwalona tauwalo mahalavao hileleya'o Buki Ve'ahihi ainai, hiwalo, 'Tomowa bagibagilidi adi ve'ita hilobai Yaubada ainaena, na ebe yaiyadiwo hiya Tamagu yana ve'ita hibenalei yo hihanapui hiya mata aliguwai hilaoma. ⁴⁶Na omi nigele teya alimiyena Tamadane iya'ita, bada yabom, wuwuna yau ainaena yalalaomane. ⁴⁷Yawalo moiha alimiyai ebeha yaiyadiwo hiya hiyemidiyegau yawahi miyamiya vateyaina hilobai. ⁴⁸Wuwuna yau yawahimiune ana. ⁴⁹Mwalona nu'ula awawai tubumiyaone ai'ai yehanaede mana hi'ai'ai na hesi nigele yawahi miyamiya vateyaina ainaena hiyalobai na bada himwamwalowoine. ⁵⁰Ta teina ai'aine galewaena i'a'aitulumane ebe yaiya i'ai mata nigele iyamwalowoi. ⁵¹Yau yawahimiune ana galewaena ya'a'aitulumane ta ebe yaiya ai'ainane i'ai yawahina miyamiya vateyaina ilobai, na ai'ainane yamohegomiu neta yau taugu, wuwuna taugune yatalamwei taumiya bale'u bagibagilimiu yawahimiu vehabana.'

⁵²Ta tenem ainaena Yudeyaone hivetuwuni na hibom hiveta'eta'e, hiwalo, 'Vedova ta teina towahone ebeha taunane imohegita ta'ai?'

⁵³Eeta Yeisu aidiyai iwawalone, iwalo, 'Yawalo moiha alimiyai, yau Tomowa Moihagu, na ebe taugu nigele amya'ai yo hinage 'wahinagune nigele amyanuma, mata nigele yawahimiu amyalobai. ⁵⁴Na ebe yaiya taugune i'ai yo 'wahinagune inuma, yawahi miyamiya vateyaina ilobai, na hauga yana aba'ovi ainai mwalowoiyena ya'abiye towolouyowei. ⁵⁵Na amnuwatuwu avivini ebeha taugune ai'ai moiha, na 'wahinagune abanuma moiha. ⁵⁶Ainaena ebe yaiya iya taugune i'ai yo 'wahinagune inuma iya aliguwai imiyamiya na yau hinage ainai yamiyamiya. ⁵⁷Tamagu iya mayawahina ivetamalegauma ta iya hauga maudoina ainaena yawahigune yavaivaine. Yau hinage dova, ebe yaiya i'aigau mata yawahina aliguwena ilobai. ⁵⁸Teina ai'aine galewaena ilalaomane nigele dova ai'aiwa tubumiyaone hi'a'aiwa, balabala awawai wuwuna mwalona ai'aiwa hi'a'aine nigele ainaena yawahidi miyamiya vateyaina hiyalobai, na bada himwamwalowoine. Eeta teina ai'aine aliguwena ebe yaiya i'ai yawahi miyamiya vateyaina mata ilobai.' ⁵⁹Teina ginauliwone maudoina iwalo mahalavaedi hauganane ive'ive'ita vada tapwalolo holanai tupwa Kapaneum ainai.

Yawahida miyamiya vateyaina aubabadana vehabana

⁶⁰Ana taumulitaone bagibagilidi Yeisu yana walone teina hibenalei ta hibom aidiyai hiwalo, 'Teina walone ana benaline ivitai. Yaiya mata ibenaleine?'

⁶¹Na Yeisu iya ihanapu mugaiyena'o ebeha teina walone vehabadi hi'ulu'ulumiyaine, ta aidiyai iwalo, 'Teina walone vehabana nuwamiune

iyababa. ⁶²Yau Tomowa Moihagu mwalona galewaena yadobima na howola abo yawuyo. Na ebe yagu wuyone am'ita, mata amyemidiyegau? ⁶³Na Yaubada Alu'aluwana iya yawahimiu ana taumohe ta nigele howahowana na tomowa hibom yadi wahiyaena. Yagu walo teina bada yamohegomi'u, na aidiyena Yaubada Alu'aluwana ainaena yawahimiu imohegomiu. ⁶⁴Hesi tupwamiu nigele amyayemidiyegau.' Yeisu teina walowone iwalowedine, wuwuna ihanapu mugaiyena'o, yaiyadiwo hiya nigele hiyayemidiyei na hinage ihanapuiya'o yaiya ana tauhuhulane. ⁶⁵Na hinage aidiyai iwawalone, iwalo, 'Teina vehabana mwalona yawawalo mugaine alimiyai, ebeha nigele howahowana na yaiya ibom ilaoma aliguwai na hesi yaiyadiwo hiya Tamagu aidiyai italam'. ⁶⁶Teina ainaena Yeisu ana taumulitaone bagibagilidi hita'wata'wataei ta hilalaugabaeine.

⁶⁷Na hitau 12 a'ava hitutupwane, na Yeisu aidiyai iwawalone, iwalo, 'Omiu hinage nuwanuwamiu na amlau, awa?'

⁶⁸Eena Saimoni Pita iwawalone Yeisu ainai, iwalo, 'Bada, yaiya ainai mata alaune? Wuwuna owa ubom yawahi miyamiya vateyaina ana walo alimwai imiyamiya. ⁶⁹Na ai bada ayemidiyego'o yo ahanapuigo'o ebeha owa Besinana Ve'ave'ahihina Yaubada ainaena.'

⁷⁰Na Yeisu iwalo, 'Moiha, amtau 12 yavesinuwaigomiu, na hesi ehebo alimiyena iya Tomodulele yana boda'. ⁷¹(Yeisu teina iwalowalone Yudasa vehabana, iya Saimoni Isakaliyota natuna. Na Yudasane iya teya Yeisu ana taumulita na hesi howola abo iya ihuhulaei.)

Yeisu tahinao nigele hiyayemidi

7 ¹Mulita Yeisu Galili maudoina ainai itata'i'iline. Na hesi nigele nuwanuwana na Yudeya tupwanane ainai ita'i'ili, wuwuna Yudeyaone yadi tauloinao nuwanuwadi ebeha hi'oiye mwalowoi. ²Hauga tenem ainai Yudeyaone yadi Gwau guyauna ana hauga ilau tebitebiniya'o. ³Eeta Yeisu tahinaone ainai hiwawalone, hiwalo, 'Teina tupwane ulaugabaei na Yudeya ainai ulau ta ebe nemai amtau mulitaone yam paihowa hi'ita'. ⁴Yo hinage ainai, hiwalo, 'Uhanapui neta ebeha nigele teya yaiya paihowa dawaniyena ainaena yehana iyamwalamwala'i, na ebe nuwanuwam na tomowaone maudoidi hihanapuigo, ubom uve'itauyowego tomowaone aidiyai'. ⁵Tahinaone teina walone hiwawaloweine ainai wuwuna nigele hiyayemidiyei.

⁶Ta tenem ainai iwawalone aidiyai, iwalo, 'Yagu hauga moihana nigele iyabwaleni na tenem tupwanane ainai yalau, na omiu hesi ilowoinanegomiu ta ainai amlau, ebe aiteya hauga nuwanuwamiu. ⁷Wuwuna omiu nigele howahowana taumiya bale'uwone hive'alehaegomiu, na yau hesi hive'alehaegau wuwuna mumugadi yababadiyaone yawalowalo mahalavaedi. ⁸Inamwanamwa omiu ambom

amlau guyaune ainai. Yau mata nigele yayalaowa ainai, wuwuna nigele yagu hauga moiha iyabwaleni.' ⁹Teina walone imohedi ta hilalaune na iya Galili ainai bada imiyamiya.

Yeisu yana paihowa Gwau guyauna ainai

¹⁰Yeisu tahinaone hilaugabaei ta hilao'o guyaune ainai, na Yeisu tuluhadiyena ilaudawadawani ta tupwanane ainai ibwabwalehine, na nigele teya yaiya iyahanapui. ¹¹Hauganane ainai Yudeyaone yadi tauloinao Yeisu hibehabehaei guyaune holanai na hi'au'aubabada, 'Haidova teina towahonane?'

¹²Ta tenem ainai tomowa bagibagilidi hibom aidiyai hi'ulu'ulumiya Yeisu vehabana, ta tupwadi hiwalo, 'Iya towaho namwanamwana'.

Na tupwadi hiwalo, 'Nigele! Iya towaho oya'oyamana.' ¹³Na tomowa bagibagilidi Yudeyaone yadi tauloinao himeheuhedi ta nigele yaiya teya iya'awa namwanamwa Yeisu vehabana.

¹⁴Na bada guyau gamwagamwana ta Yeisu iluwu vada tapwalolo holanai ta yana ve'ita ivevetuwunine. ¹⁵Eena Yudeyaone tenem ainai nuwadine ipwanopwano mwala'ina na hiwalo, 'Havanaena teina towahone yana hanapune ilolobaine? Iya nigele abase'ulu teya ainai iyaluwu.'

¹⁶Na Yeisu iwawalone aidiyai, iwalo, 'Yau nigele yabom yagu nuwatuwuwena na hesi agu tauvetamalene yana nuwatuwu ainaena yave'ive'itane. ¹⁷Omiu hinage ebe nuwanuwamiu na Yaubada yana nuwatuwu ampaihowai, yagu ve'itane amhanapui ebeha Yaubada ainaena, na nigele yabom yagu nuwatuwu ainaena. ¹⁸Hesi amnuwatuwu avivini ebe yaiya ibom yana nuwatuwuwena ive'ive'ita iya ibom yehana vehabana ipaipaihowane. Na yau hesi nigele dova omiu, wuwuna yau nuwanuwagu na agu tauvetamalene yehanane ya'abiye mwala'i, eeta yana walone hidumwalu na hinamwanamwa. ¹⁹Mosese yana loina imohemohegomiu maudoimiu amta'wata'wataei eeta nuwanuwamiu ebeha am'oiye mwalowogau.'

²⁰Ainaena tomowaone yana walone hiyemaiha na hiwalo, 'Vedova alu'aluwa yababana ulu'ulum i'abiye yauyaule, eeta neta dova uwalwalone? Na yaiya nuwanuwana ebeha i'oiye mwalowogou?'

²¹Eena Yeisu yadi walone iyemaiha na aidiyai iwalo, 'Nuwamiune ipwanopwano wuwuna ahubena Tapwalolo ainai towaho ya'abiye namwanamwa. ²²Na vedova omiu yami paihowa ahubena Tapwalolo ainai? Wuwuna Mosese yana loinaena natumiyaone towatowahodine taudiyai ve'ive'ilala amhapihapidi. (Na teina loinane nigele Mosese ainaena na hesi mwalona tubudaone mumugadiyaone aidiyena ilalaomane.) ²³Na amwa'amwahane towatowahodi aidiyai ampaihowai ahubena Tapwalolo ainai. Hava wuwuna ta

amve'alehaegaune hauganane ahubena Tapwalolo ainai towahone ya'abiye namwanamwane? ²⁴Havena walo vesivesinuwaena amve'ewa oya'oyamaegau na hesi mumugagu yo yagu walo amvinunu ili'ilimanidi.

Teina towahone ebeha Besinana towahona?

²⁵Tenem ainai tupwadi Yelusalemaone hiwalo, 'Nuwana teina towahone iya nuwanuwadi na hi'oiye mwalowoi, awa? ²⁶Na am'ita tomowaone ahi'ahipudiyai itowotowolo na i'au'aubabadane aidiyai, na nigele teya alinanane iyayemaiha. Nuwana ada taumugaiwone hi'awa moihae ebeha iya Besinana towahona, awa? ²⁷Na tupwadi hiwalo, 'Maudoida bada tahanapuiya'o havaena ilalaomane. Na ebeha Besinana towahona mata yana abalaoma nigele teya yaiya iyahanapui.'

²⁸Hauganane Yeisu howola ive'ive'ita vada tapwalolo holanai alinana mwala'ina ainaena iwawalone, 'Moiha amhanapuigau'o ebeha yau havaena yalalaomane? Na amnuwatuwu avivini iya ivetamalegaumane ta yana loinaena yalalaomane. Nigele yau yagu loina ainaena na dalava teina ainai yalaoma, na agu tauvetamalene mumuganane inamwanamwa yo idumwalu, na omiu hesi nigele amyahanapui iya yaiya. ²⁹Na yau yahanapuiya'o, wuwuna iya ivetamalegauma ta ainaena yalalaomane.'

³⁰Tenem ainai tomowaone hitowoi ta ebeha hi'abi avivini, na hesi nigele teya yaiya iya'abitowoi, wuwuna iya nigele yana hauga iyabwaleni na imwalowoi. ³¹Na hesi tomowa bagibagilidi hiyemidiyei ta hiwalo, 'Moiha teina Besinana towahona, nigele howahowana na besinana teya ilaoma na yana paihowa wahiwhiyalana imugaiyei'

Yudeyaone yadi tauloinao nuwanuwadi na ebeha Yeisu hi'abi avivini

³²Tenem ainai tomowaone yadi walo himhim Palisiwone hibenalei, ta hiya yo taupwaoliwone mwalamwala'idi yadi tau'alehao hivetamaledi na Yeisu ebeha hi'abi avivini.

³³Eena Yeisu iwawalone, iwalo, 'Yau bada hauga ubwa'ubwana ainai baidamiu na hinage yawuyouyo agu tauvetamalene ainai. ³⁴Na howola mata ambehaegau na nigele mata amyalobaigau, na tupwanane ainai yamiyamiyane omiu nigele howahowamiu na ainai amlaowa.'

³⁵Eeta Yudeyaone hibom aidiyai hiwalo, 'Havaidova ainai ebeha ilalau ta mata nigele tayalobai? Ebeha ilalau hiya Yudeyaone himiyamiya taumiya ganamuli yadi tupwa ainai ta ive'itadi, awa? ³⁶Teina yana walone vedova ana nuwamasele? Wuwuna iwalo, "Howola abo ambehaegau na mata nigele amyalobaigau", na hinage iwalo, "Tupwanane ainai yamiyamiyane omiu nigele howahowamiu na ainai amlaowa".'

We'aha mayawahina

³⁷Guyau ana ahubena mwala'ina yana aba'ovi ainai, Yeisu ahi'ahipudiyai itowolo na alinana mwala'ina ainaena iyogayoga, iwalo,

'Yaiya owa gadom imaguni ulaoma aliguwai ta unuma. ³⁸Wuwuna Buki Ve'ahihi ainai iwalo mahalavaena, iwalo, "Agu tauyemidiwone atediyena dova we'aha mayawahina isagesagena".³⁹ Yeisu yana walone neta Alu'aluwa Ve'ahihi vehabana i'au'aubabadane wuwuna, Alu'aluwa Ve'ahihi mata tauyemidiwo atedi i'oiye mwaudi. Na hauga tenem ainai Alu'aluwa Ve'ahihi nigele iyaluwu tomowaone aidiyai, wuwuna Yeisu howola nigele iyayemala wasawasa.

Tomowa holadiyai wahei ibwaleni

⁴⁰Yeisu yana walo tomowa bagibagilidi hibenalei, ta tupwadi hiwalo, 'Moiha, teina towahone iya tauwalo mahalavanaede hiwalowaloweine.'

⁴¹Na tupwadi hinage hiwalo, 'Iya Besinana towahona'.

Na hinage tupwadi aidiyena hiwalo, 'Ebeha Besinana moiha Galiliyena ilalaomane? ⁴²Nigele howahowana, wuwuna Buki Ve'ahihi bada ainai iwalo mahalava'o ebeha Besinana Deivida yana huhu ainaena ilalaoma ta Deivida yana dalavane Betelehem ainai mata Besinana itubui.'⁴³ Tenem ainai na waheine ibwabwalenine tomowaone ahi'ahipudiyai. ⁴⁴Ta tupwadi nuwanuwadi na Yeisu hi'abi avivini, na nigele teya yaiya iya'abitowoi.

Yudeyaone yadi tauloinaone nigele Yeisu hiyayemidiyei

⁴⁵Eeta tau'alehao hiwuyo taupwaoli mwalamwala'idi yo Palisiwone aidiyai, na hipanivilaedi hiwalo, 'Hava wuwuna nigele amya'abi avivinine?'

⁴⁶Na tau'alehaone yadi babadaone aidiyai hiwawalone hiwalo, 'Tenem towahone yana walone inamwanamwa alili. Nigele teya hinage yaiya dova.'

⁴⁷Ta Palisiwone hiwalo, 'Mwali nuwamiune ivai, awa? ⁴⁸Na amhanapui ebeha nigele teya yaiya tauloina nuwana Palisiwone alimayena Yeisu ayayemidiyei. ⁴⁹Na hesi tomowa maudoidi Yeisu hiyemidiyei, wuwuna tomowaone nigele Mosese yana loinane ainai hiyanuwamasele, eeta Yaubada adi maiha yababana mata imohedi.'

⁵⁰Ehebo hinage aidiyena tauloina yehanaede Nikodimo, iya mwalona boniyaiyena ilau ta Yeisu baidana hi'aubabadane, ana geluwone aidiyai iwawalone, ⁵¹iwalo, 'Ita yada laina tenem dova, ebeha havena taloiloina awa'awawa na hesi mugai towaho tapanivilaei na yana yababa hava abo ana laina tamohei'.

⁵²Na babadaone Nikodimo hiwalo yagai, hiwalo, 'Nuwana owa hinage gama Galiliyena awa? Na Buki Ve'ahihi uvahili ta uhanapui ebeha nigele hinage teya tauwalo mahalava Galiliyena iyalaoma.'

[⁵³Eeta maudoidi bada hilo'uhagwali na hiwuyo yadi dalavai.

Ehebo waihiu hilobai ipwanoli

8 ¹Yeisu Olive oyanane ainai ihae. ²Na malatomtomwai Yeisu ilau gwaipileuyoma vada tapwalolo mwala'ina holanai na tomowa

maudoidi himiya gwaigwaipileyei na iya hinage italumiyahiwa ta iveve'itadine. ³Na loina ana tauve'itao yo hinage Palisiwo waihiu ehebo hilauvaiyama, wuwuna iya hilobai ipwanoli eeta waihiunane tomowa ahi'ahipudiyai hivetowolo, ⁴na Yesu hiwalo auline, hiwalo, 'Tauve'ita, waihiu teina bada alobaiya'o ipwanoli. ⁵Na ita yada loina Mosese ainaena ebe waihiu teina dova talobai, gaimaena tagohaye'l'iwahi ta imwalowoi. Na owa vedova yam nuwatuwu waihiu teina vehabana?' ⁶Walo teina hi'a'ataine ebeha Yesu yana walo pwano hilobai na hive'ewai.

Eeta Yesu nigele teya yadi walone iyayemaiha na hesi imiyanobu na ipwagogo ta nimagiginaena namonamowai ilaulaulele, ⁷na hibom bada howola hipanipanivilaei. Eeta Yesu itowolo ta iwalo aulidine iwalo, 'Ehe, ausala, ebe alimiyena nigele teya yaiya yana yababa, mata iya gaima utuwu mugaiyei waihiune tenem ainai'. ⁸Eena hinage ipwagogo ta namonamowai ilaulauleleuyo.

⁹Tenem ainai Yesu yana walo hibenalei ta yadi pwanoliwo hinuwatuwuidi eeta ehebo ehebo ilaulau. Hiya Tautaubadao hilau mugai na maudoidi tuluhadiyena ta hitau bwau hitutupwane Yesu na waihiuwa ibom itowotowolo. ¹⁰Yesu itowolo ta waihiuwa iwalo auli, iwalo, 'Towatowahowa havaidova hilao'o? Nigele teya iyatupwa ta iyave'ewaigo?'

¹¹Na waihiuwa iwalo, 'Taubada, nigele teya yaiya'.

Eena Yesu iwalo, 'Ehe, yau hinage mata nigele yayave'ewaigo. Ausala, ulau, na hesi havena upwanopwanoliuyo.']

Yesu iya tomowa yadi masele

¹²Yesu aidiyai iwalouyo, iwalo, 'Yau tomowa yadi masele, na ebe yaiya iya imulitaegau maselegu yawahina ainai ihinali, na mata nigele hinage guguyou ainai iyalaulau'.

¹³Na Palisiwone Yesu hiwalo auli hiwalo, 'Owa ubom vehabam uwalowalo, ainaena nigele ayayemidiyego'.

¹⁴Na Yesu hinage iwalouyo aidiyai iwalo, 'Moiha yabom vehabagu ya'au'aubabada na hesi hava dova yagu walomahalava, neta walo moiha, wuwuna tupwanane ainaena yalalaomane yo hinage mulitai abo ainai yawuyo yahanapuiya'o. Na hesi omiu tupwanane ainaena yalalaomane na hinage howola mata ainai yalau gwaipile nigele amyahanapui. ¹⁵Na omiu yami ve'ewa, taumiya bale'u yadi nuwatuwuwena amve'ewe'ewaigau na yau nigele teya yaiya yayave'ewe'ewai. ¹⁶Ebe tomowa yave'ewaidi, teina loina dumwadumwaluna, wuwuna loina teina nigele yau yagu loina na hesi Tamagu iya'ivetamalegaumane baidagu yama loina. ¹⁷Na hinage yada loinaone leleledi ainai hiwalo mahalava ebeha tauwalo mahalava hitau bwau yadi walo ehe'ehebona, neta walomahalava moiha. ¹⁸Neta dova yau vehabagu yawalowalo na hinage Tamagu iya ivetamalegauma vehabagu iwawalo mahalavamane.'

¹⁹Eena hipanivilaei, hiwalo, 'Haidova tamamne?'

Na Yeisu iwalo, 'Nigele amyahanapuigau ainaena Tamagu hinage nigele amyahanapui. Na omiu ebe amhanapuigau neta Tamagu amhanapui.'

²⁰Yeisu yana ve'itao teina vada tapwalolo mwala'ina holanai ive'ive'itadi neta velau dedewaganane vahalinai na tenem ainai nigele teya yaiya Yeisu iya'abi avivini wuwuna yana hauga nigele iyalobai.

Tupwanane ainai yalalau omiu mata nigele ainai amyalaowa

²¹Yeisu hinage aidiyai iwalo, 'Mata yalauvehulugomiu na omiu ambeha ahayaigau ta mayami mumuga yababa ammwallowoi. Wuwuna tupwanane ainai yalalau omiu nigele howahowamiu amyalaowa.'

²²Eena Yudeyaone hibom aidiyai hiwalo, 'Yana walone hola ambenalei haugana iwalo, "Tupwanane ainai yalalau omiu nigele howahowamiu na ainai amlaowa". Yana walo teina ana nuwamasele ebeha ibom i'oiye mwallowoiyo, awa?'

²³Na Yeisu iwalo aulidi iwalo, 'Omiu duyaena amlalaomane na yau ewaena yalalaomane. Ana nuwamasele ebeha omiu bale'uwena na yau hesi nigele bale'uwena yayalaoma. ²⁴Eena yawalo auligomiu ebeha mumuga yababadi aidiyena mata ammwallowoi ebe nigele amyayemidiyegau, neta ainaena yawalo alimiyai ebeha ammwallowoi mayami mumuga yababa.'

²⁵Eena hipanivilaei, 'Yaiya owa?'

Na hinage iwalo aulidi, iwalo, 'Teina dova mwalonga yawalo mahalava alimiyai'. ²⁶Ginauli bagibagilidi vebabamiu howahowana na yave'ewaigomiu, na hesi mata nigele wuwuna iya ivetamalegaune yana mumuga dumwaluna, eeta hava dova ainaena yabebenediwa teina vebabadi taumiya bale'u alimiyai yawalo mahalavaedi.'

²⁷Na yana walo Tamana vebabana nigele hiyanuwamasele. ²⁸Ta Yeisu iwalo aulidi, iwalo, 'Howola mata yau Tomowa Moihagu am'abihinigau abo neta ainai amhanapuigau yaiya yau, ta amhanapui ebeha yau nigele yagu nuwatuwuwena yayapaihowa na hesi hava dova Tamagu ive'itagaune aidiyena ya'au'aubabadaedine. ²⁹Na tauvetamalegaune nigele iyalaulaugabaigau na hesi baidagu apaipaihowa ta hauga maudoina yagu paihowa ainaena ya'abi'abiye yaliyaya.' ³⁰Tenem ainai tomowa maudoidi Yeisu yana walo hibenedi na ainai hiyemidi moiha.

Abelham yana huhuwo

³¹Yudeyaowa Yeisu hiyemidiyeiwa iwalo aulidi, iwalo, 'Ebe yagu ve'ita ammulitaedi omiu agu taumulitao moiha. ³²Na ainaena hanapu moiha amlobai, na hanapunane ainaena livahi amlobai.'

³³Na hibom Yeisu hiwalo auli hiwalo, 'Ai Abelham yana huhu, ainaena nigele teya yaiya yana loina ainaena iyatau'auhigai. Na hava yam walo ana nuwamasele haugana uwalo, "Livahi amlobai"?'

³⁴Yeisu iwalo, ‘Yawalo moiha alimiyai ebe yaiyadiwo mumugadi yababana, hibom yababanane ipaipaidi, yo yababa yana tupwa ainai himiyamiya. ³⁵Wuwuna yana taupaihowa mohili mamaihana nigele yana huhuwone aidiyai iyamiya vateyai, na hesi towaho natuna huhu holanai imiya vateyai. ³⁶Omiu hinage dova ebe Yaubada Natunane ilivahigomiu, mata teina ta'i ilivahigomiu moiha. ³⁷Yahanapuigomiu'o ebeha omiu Abelaham yana huhuwo, na hesi amtowotowoi ebeha am'oiye mwalowoigau, wuwuna nigele yagu ve'ita atemiyai amyamwauwidi. ³⁸Yau hava dova Tamagu ive'itagau teina alimiyai yawalowalowedine, na omiu hesi hava dova tamamiu ainaena ambebenalediwa hinage ampaihowaidine.’

³⁹Ta Yeisu yana walo hiyemaiha hiwalo, ‘Ai tubumai Abelaham’.

Na hinage Yeisu iwalo, ‘Ebe omiu Abelaham tubunao moiha, mumuganane ammulitaedi. ⁴⁰Na hesi omiu yami nuwatuwu vagadi ainaena ebeha amtowotowoi ta am'oiye mwalowoigau, yau Yaubada yana walo moihadi adi tauwalo mahalava. Na am'ita Abelaham mumugana nigele teya tenem dova. ⁴¹Omiu tamamiu yana paihowa ammulimulitaedi.’

Na hibom hinage hiwalo, ‘Aee, ai nigele tama budabuda. Ai tamamai ehebo bada, Yaubada.’

⁴²Yeisu hinage aidiyai iwalo, ‘Ebe Yaubada ibom tamamiu moiha amvelauwegau wuwuna yau Yaubada ivetamalegauma ta tupwa teina ainai yalalaomane, yau nigele yabom yagu nuwatuwuwena yayalaoma na hesi iya ivevetamalegaumane yana nuwatuwu ainaena. ⁴³Hava wuwuna yagu walo alimiyai nigele hiyamasele? Yahanapuiya'o wuwuna nigele yagu walomahalava amyabenale ili'ilimani. ⁴⁴Yahanapuigomiu omiu Tomodulele natunao, ainaena nuwanuwamiu na tamamiu yana nuwatuwu ampaihowaidi. Wuwuna hauga yana abavetuwni ilau ana higa wau ibom tau'oiye mwalowoi na nigele teya amwaha dumwaluna ainai iyamiyamiya. Hauga maudoina oyamaena i'au'aubabada ta iya yana amwaha moihana eeta iya tau'oyamao tamadi. ⁴⁵Na yau hesi walo moiha alimiyai yawalowalo mahalavaedi, na nigele amyemidiyegau. ⁴⁶Vedova, howahowamiu alimiyena ehebo yaiya mumugagu yababadi iwalo mahalavaedi? Nuwana nigele howahowamiu awa? Na ebe walo moihaena ya'au'aubabada alimiyai, hava vehabana nigele amyayemidiyegaune? ⁴⁷Wuwuna ebe yaiya iya Yaubada ainaena ilaoma, iya Yaubada yana walo ana taubenali ili'ilimani. Na omiu nuwana nigele Yaubada ainaena amyalaoma, neta wuwuna nigele Yaubada yana walowone amyabenaledine.’

⁴⁸Tenem ainai Yudeyao yadi tautaubadaone Yeisu ainai hiwalo, ‘Yama walo mugai ainona moiha bada imahalava'o, wuwuna awalo, owa ehebo tomowa Sameliya, na vi'avi'a alimwai imiyamiya’.

⁴⁹Na Yeisu tautaubadaone iwalo aulidi iwalo, ‘Yau yabom nigele teya vi'avi'a aliguwai, wuwuna Tamagu yave'ahihiyei moiha, na omiu hesi nigele amyave'ahihiyegau. ⁵⁰Yau nigele yabom yehagu yaya'abi'abihini, na hesi ehebo Tauloina iya yehagu ana tau'abihini iya i'awa moihaegau. ⁵¹Yawalo moiha alimiyai ebe yaiya yagu walo imulitaedi moiha iya mata nigele iyamwalowoi.’

⁵²Ta Yudeyaone Yeisu hiwalo auli, hiwalo, ‘Ahanapuigo'o moiha ebeha vi'avi'a alimwai imiyamiya, wuwuna Abelaham ahanapuiya'o ebeha iya bada imwalowoi'o, na hinage tauwalo mahalava ahanapuidi ebeha bada himwalowoi'o, na uwalo ebe yaiya yam walo imulitaedi moiha mata nigele iyamwalowoi. ⁵³Yaiya towaho yede owa? Tubumai Abelaham bada imwalowoi'o, ainaena havena utowotowoi ta ebeha umwala'i gabaedi. Na hinage tauwalo mahalavao bada himwalowoi'o, na yam nuwatuwu ebeha umwala'i gabaedi awa?’

⁵⁴Eeta Yeisu aidiyai iwalo, ‘Ebe yau yabom yawalo vetuvehaegau, agu walovetuvehaene neta ginauli awa'awawa, na Tamagu iya iwalowalo vetuvehaegaune, iya amwalo ebeha yami Yaubada. ⁵⁵Omiu nigele Yaubada amyahanapui, na hesi yau yahanapuiya'o, ebe yawalo, “Nigele, yayahanapui”, mata ya'oyama, dova omiu yami oyamaone. Na hesi yahanapuiya'o ta yana walo ya'awa abiyei. ⁵⁶Na tubumiune Abelaham yana yaliyayane ebeha yagu hauga i'ita ta bada i'itaya'o ainaena iyaliyaya mwala'ina.’

⁵⁷Na Yudeyaone ainai hiwalo, ‘Owa howola nigele ambolimai 50 uyalobai, na uwalo ebeha Abelaham u'itaya'o’.

⁵⁸Na Yeisu iwalo aulidi iwalo, ‘Yawalo moiha alimiyai, ebeha mulitai abo Abelaham itubui na yau bada yamiyamiya’. ⁵⁹Eeta Yudeyaone gaima hivaidi ebeha hi'oiye mwalowoi, na Yeisu aidiyena i'aidawanedi na vada tapwaloloyena imamahalavane.

Yeisu ehebo mehena gibugibuna i'abiye namwanamwa

9 ¹Teya hauga ainai Yeisu ilaulau amwahai na towaho ehebo ilobai mamehegibugibuna na hilalabahine. ²Na ana taumulitaone hi'ita ta Yeisu hipanivilaei, hiwalo, ‘Tauve'ita, yaiya yana yababa ainaena towaho teina mamehegibugibuna na hilalabahine, iya yana yababa bo tamana na hinana yadi yababa?’

³Eeta Yeisu iwalo aulidi, iwalo, ‘Nigele iya yana yababayena, nuwana tamana na hinana, na hesi mamehegibugibuna hilabahi ta ainaena Yaubada yana paihowa wahiwhiyalana tomowa maudoidi hi'ita towahone ainai. ⁴Iya ivetamalegauma yana paihowa tapaihowaidi ahubenaena wuwuna ebe masigili ilaoma nigele teya yaiya howahowana na ipaihowa. ⁵Eena yau hauganane bale'uwai yamiyamiya, yau bale'u ana masele.’

⁶Walo teina iwalowedi i'ovi na bale'u ihowai na tobatoba ipapaihowaine, eena tobatobane ivai ta towahonane mehenane i'a'abidine, ⁷na iwalo auli iwalo, 'Ulau ta Sailowam bwahinane ainai mehemne uuwa'. (Sailowam ana bui Vetamale.) Eeta ilau ta ihuhugune, na mehenane i'itanedine, ta ilau gwaipileuyone.

⁸Na towahonane ana geluwo hi'ita na hiwalo, 'Teina nuwana iya tau'awa'awanoiwa?'

⁹Na tupwadi hiwalo, 'Iya ainaede ta'i'.

Na tupwadi hiwalo, 'Nigele, teya towaho. Na hesi ana oleya bada dova'.

Na towahonane iwalo, 'Yau ainaede'.

¹⁰Eeta hiwalo, 'Vedova yede ta mehemwone u'i'itanedine?'

¹¹Na iwalo aulidi iwalo, 'Ehebo towaho yehanaede Yeisu, tobatoba ipaihowai na mehegu i'abidi, na aliguwai iwalo, "Ulau Sailowam bwahinane ainai mehem uuwa". Ainaena yalau ta mehegune yawwadi ta ya'i'itanedine.'

¹²Eena hipanivilaei, hiwalo, 'Haidova ainaede?'

Na towahonane iwalo, 'Nigele yayahanapui'.

Palisiwone nuwanuwadi ginauli teina hihanapui

¹³⁻¹⁴Yeisu ahubena tapwalolo ainai towahonane mehena tobatobaena i'a'abiye namwanamwadine, neta wuwuna towahonane hilaуvaiyama Palisiwone aidiyai. ¹⁵Na Palisiwone taumehegibugibuwa hipanivilauyowei, hiwalo, 'Vedova ta mehemne u'i'itanedine?'

Eena iwalo aulidi iwalo, 'Yeisu tobatoba ipaihowaidi ta meheguwai i'abi'abiyedi na we'aha ainaena yauuwane, ta meheguwone ya'i'itanedine'.

¹⁶Na tupwadi Palisiwone hiwalo, 'Iya taupaihowainane nigele Yaubada ainaena, wuwuna ahubena tapwalolo yana loina nigele iyamulitaei'.

Na tupwadi hinage hiwalo, 'Vedova ta tauyababa ve'ive'ilala wahiwhiyalana teina dova ipapaihowaidine? Nuwana nigele howahowana awa?' Tenem ainai wahei imahalava aidiyai.

¹⁷Na hinage Palisiwone mehegibuginane hipanivilauyowei hiwalo, 'Na owa vedova yam nuwatuwu iya mehemne i'abiye maseledine vehabana?'

Na iwalo, 'Iya tauwalo mahalava ehebo'.

¹⁸Na Yudeya babadaone nigele hiyayemidi ebeha towahonane mamehegibugibuna itutubuine na teina ta'i mehena i'itanedine. Eeta tamanawa yo hinanawa hiyogaedima, ¹⁹ta hipanivilaedi hiwalo, 'Ebeha heda teina mehegibugibuna amlalabahine? Na vedova yede ta mehenaone i'itanedine?'

²⁰Eena towahonane tamanawa yo hinawa Palisiwone aidiyai hiwalo, 'Ahanapuiya'o iya moiha natumai na hinage mehegibugibuna alalabahine, ²¹na hesi nigele ayahanapui vedova ta mehenane i'itanedine, na hinage yaiya i'abiye namwanamwadine nigele ayahanapui. Ta hola ampanivilaei na ibom

vehabana i'aubabada, wuwuna bada imwala'i'o.' ²²Tamana yo hinana walo teina hi'ataidi wuwuna yadi tautaubadaone aidiyai himeheuhi. Wuwuna tautaubadaone yadi loina himwauwidi ta ebe yaiya Yeisu i'awa Besinanaei iya vada tapwalolowena hisosomanaei. ²³Teina wuwuna towahonane tamana yo hinana hiwalo, 'Ibom ampanivilaei wau bada imwala'i'o.'

²⁴Eeta taumehegibugibuwa hiyogaeyuwei na hiwalo auli hiwalo, 'Havena Yeisu uno'onon'owei na Yaubada uno'owei wuwuna iya ililivahigone na neta towahone ahanapuiya'o iya towaho yababana.'

²⁵Na iwalo, 'Nigele yayahanapui nuwana iya tauyababa bo nigele. Na neta bada yahahanapuine ebeha meheguwone higibu na i'abiye namwanamwadine.'

²⁶Na ainai hiwalo, 'Hava ipapaihowaine ta mehemwone u'i'itanedine?'

²⁷Na iwalo, 'Bada yawalo auligomiu'o na nigele alinagu amyabenalei. Hava wuwuna nuwanuwamiu ebeha ambenaliuyoi, nuwana omiu ana taumulitao awa?'

²⁸Tenem ainai hinahinabodai na hiwalo, 'Owa bada ana taumulitaede na ai Mosese ana taumulitao, ²⁹wuwuna bada ahanapuiya'o ebeha Yaubada i'au'aubabada Mosese ainai, na towahone Yeisu nigele ayahanapui havaena ilalaomane.'

³⁰Na towahowa aidiyai iwalo, 'Teina ginauli palipalina wuwuna towahonane mehegu i'abiye namwanamwadi na nigele amyahanapui ebeha havaena ilalaomane. ³¹Na bada tahanapuiya'o Yaubada nigele tauyababa alinadi iyamulimulitaedi, na hesi ebe yaiya Yaubada ive'ahihiyei yo yana nuwatuwu ipaihowaidi, mata Yaubada towahonane alinana imulitaei. ³²Na bada tahanapuiya'o mugai ta wau nigele teya yaiya tayabenalei ebeha taumehegibugibu iya'abiye namwanamwadi. ³³Ebe towaho teina nigele Yaubada ainaena, mata nigele howahowana ve'ive'ilala teina dova iyapaihowaidi.'

³⁴Ta Palisiwone taumehegibugibune hiwawalo auline hiwalo, 'Owa tauyababa yam hauga heda ainaena ta wau. Ta ebeha uve'itagai yaiya owa?' Eeta vada tapwalolowena hiheusili ta i'aitulu gabaedine.

³⁵Na Yeisu towahowa wasana ibenalei ebeha vada tapwalolowena hiheusiliya'o, ta ibehaei na haugana ilobai iwalo auli iwalo, 'Yaubada yana Besinana towahona uyemidiyei awa?'

³⁶Na towahowa iwalo, 'Taubada, yaiya iya ta ainai yayemidi?'

³⁷Na Yeisu iwalo, 'Tawahonane teina ta'i uvinuvinuine na baidam am'au'aubabadane.'

³⁸Ta towahowa iwalo, 'Bada yayemidiyego'o', na italumiyahiwa ta ainai ipwapwagone.

³⁹Na Yeisu iwalo, 'Yau bale'uwai bada yalaoma'o ta yaloinaegomiu, ta ebe yayiyadiwo mamehegibugibudi mata hi'itanedi, na yayiyadiwo mehedi hi'ita'itanedi mata higibu.'

⁴⁰Ta Palisiwone Yeisu yana walo hibenaledi na hiwalo, 'Vedova, ebeha ai hinage mehegibugibumai, awa?'

⁴¹Na Yeisu iwalo aulidi iwalo, 'Ebe omiu mamehegibugibumiu mata nigele mumuga yababadi alimiyai hiyamiyamiya, na omiu amwalo, ai mehemai a'itanedi'o, ainaena mata yami mumuga yababadi himiya vateyai'.

Sipi adi abwalu walo vegevedina

10 ¹Yeisu hinage aidiyai iwalo, 'Yawalo moiha alimiyai ebe yaiya sipi adi abwalu amwahanaena nigele iyaluwu na vali tupwaena imwalaedi'wa, iya neta tau'aivavali na taulauwunu. ²Na ebe yaiya sipi yadi amwahaena iluwu iya adi tau'ita avivini moiha, ³wuwuna yadi amwahane ana tau'ita avivini amwahanane mata iho'e ta sipi ana tau'ita avivinine iluwu na yana sipiwone yehadiyena iyogaedi ta alinana hibenalei na himulitaei ta himahalava maseleyai. ⁴Maudoidi himahalava na adi tau'ita avivinine imugai na himulitaei wuwuna alinana hihanapuiya'o na himanahamwei. ⁵Na sipiwone nigele howahowana na vali towaho himulitaei, na hesi mata ainaena hidena, wuwuna alinanane nigele hiyahanapui na hinage nigele hiyamanahamwei.' ⁶Walo vegevededi teina Yeisu iwalo mahalavaei aidiyai, na ginaulinane vebabana iwalo aulidi nigele iyamasele hibom aidiyai.

Yeisu iya tau'ita avivini sipi namwanamwana

⁷Yeisu hinage iwalo aulidi iwalo, 'Yawalo moiha alimiyai, yau sipi yadi awa'eda. ⁸Na mugamugaidi tau'ita aviviniwone hilaoma, hiya tau'aivavali na taulauwunu eeta sipiwone nigele alinadi hiyabenedi. ⁹Yau hesi sipiwone yadi awa'eda na ebe yaiya iya aliguwena iluwuma iya mata namwanamwa ilobai, wuwuna hauga bagibagilina hiluwuluwu yo himahamahalava na awahi namwanamwana hilobalobaidi, ¹⁰na tau'aivavali yadi paihowa neta hilaoma hi'aivavali yo hi'oiye mwalowoidi yo hinage hi'abiye yababadi, na yau yalaoma tomowa yawahidi namwanamwana mwaumwauna aliguwena hilobai.

¹¹'Na hinage aidiyai iwalo, 'Yau sipi adi tau'ita avivini namwanamwana wuwuna yawahigu yatalamwei ta yagu sipiwone vebabadi yamwalowoi. ¹²Na ebe yaiya nigele yana sipiwo na maiha vebabana i'ita'ita avivini, na ebe edewa manimaninina i'ita ilaolaoma sipiwone ilauvehuludi na idena. Na edewanane sipi tupwadi i'oiye mwalowoidi, yo meheuhiyena sipi maudoidi hitaubudebudeyanaedi. ¹³Towahonane yana dena wuwuna wau maiha vebabana ipaipaihowa, na sipiwone iya nigele ainaena, eeta vebabadi nigele iyanuwanuwatuwu.

¹⁴'Yau sipi adi tau'ita avivini namwanamwana, wuwuna yagu sipiwone yahanapuidi na hiya hinage hihanapuigau. ¹⁵Dova hinage Tamagu

ihanapuigau na yau yahanapuiya'o. Ta yau yawahigu bada yatalamwena'o ta yagu sipiwone vehabadi yamwalowoi. ¹⁶Tupwadi yagu sipiwone himiyamiya, neta hiya teina ta'i nigele yagu abwaluwai hiyamiyamiya, hiya sipiwone aliguwai yalauvaidima ta ebe alinagu hibenalei na hilaoma aliguwai, na ma'adi geluwo hiyeboda ehebo, na ebe adi tau'ita avivini ehebo ta'i. ¹⁷Tamagu ivelauwegau moiha wuwuna yawahigu yatalamwei ta ebe yamwalowoi, na mulitai yawahigu yalobuyoi. ¹⁸Nigele mata yaiya iyaloineaegau ta yamwalowoi. Yau ta'i yatalamwegau ta yamwalowoi, eena howahowagu yawahigu yavaiuyoi. Wuwuna teina dova Tamagu yana nuwatuwu na hinage yana lolina aliguwai.'

¹⁹Yeisu yana walo teina vehabadi Yudeyaone hibom aidiyai hiveta'eta'e mwala'ina, ta wahei aidiyai imahalava. ²⁰Na tomowa bagibagilidi hiwalo, 'Iya vi'avi'a ainai imiyamiya ainaena i'abiye buwane. Havena yana walo ambenabenedi.'

²¹Na tupwadi hiwalo, 'Teina nigele dova vi'avi'a yana walo, wuwuna vi'avi'a nigele howahowana towaho mehegibugibuna mehena i'abiye maseledi!'

Yudeyaone Yeisu hita'wata'wataei

²²Bolibolimai haugana ainai na Yelusalem vada tapwalolo mwala'ina abiyemaselena hipaihowai. ²³Eena Yeisu vada tapwalolo holanai ilowolowouhi, ehebo biliutuhi ainai neta tauwasawasa Solomoni yana biliutuhi. ²⁴Tenem ainai Yudeyaone Yeisu hitowolo gwaigwaipileyei na hiwalo auline, 'Owa hauga maudoina nuwamai u'oi'oiye pwanopwano na aiteya hauga ainai abo alimaiyai uwalo mahalava moiha ebeha owa Besinana towahona?'

²⁵Na Yeisu aidiyai iwalo, 'Bada alimiyai yawalo mahalava'o na hesi nigele amyayemidiyegau. Na hinage paihowadine Tamagu yehanaena yapapaihowaidine aidiyena bada hive'itagau'o, ²⁶na bada ta'i nigele amyayemidiyegau, wuwuna omiu nigele yagu sipiwo. ²⁷Na yau yagu sipiwone alinagu hibenabenelei, na hiya hinage yahanapuidi'o ta ainaena himulimulitaegau. ²⁸Na yawahi miyamiya ateyaina yamohedi ta nigele mata hiyamwalowoi, eeta nigele mata yaiya nimaguwena iya'waya'wayaidi. ²⁹Hiya sipiwone Tamagu imohegau, ainaena nigele teya howahowana na Tamagu nimanaena i'wayai, wuwuna iya ginauli maudoina imwala'i gabaedi. ³⁰Yau na Tamagu ehebo ta'i.'

³¹Eeta Yudeyaone hinage gaima hivaidi na ebeha Yeisu hitalai. ³²Na Yeisu i'itadi ta aidiyai iwalo, 'Paihowa bagibagilidi na namwanamwadi Tamagu ainaena bada yapaihowaidi'o alimiyai, na vedova ta am'awa yabayababaegaune, ta ebeha gaimaena amtalaigau.'

³³Na Yudeyaone Yeisu yana walowa hiyamaiha, hiwalo, 'Nigele ebeha yam paihowa namwanamwadi vehabadi atalaigo, na hesi yam walo

yaiyai vehabadi atalaigo, wuwuna owa towaho mohili na uwalo ebeha owa Yaubada’.

³⁴Na Yeisu hinage aidiyai iwalo, ‘Loina lelelelena yami Buki Ve’ahihi holanai iwalo, “Bada yawalo'o Ebeha omiu yaubadao”. ³⁵Na tahanapuiya'o ebeha yana walomahalava maudoina nigele oyama, na Buki Ve’ahihi tenemdova yana walomahalava ebeha hiya Yaubada yana walo imohedi'o i'awa yaubadaedi. ³⁶Eeta hava wuwuna haugana yawalo, ebeha yau Yaubada Natuna, na yagu walone vehabana amnuwatuwu ebeha walo awawa. Na yau ihanapuigau ta ivetamalegauma bale'uwai yalaoma na yana paihowa yapaihowaidi. ³⁷Eeta am nuwatuwui ebe yau Tamagu yana paihowa nigele yayapaihowaidi havena amyemiyemidiyegau. ³⁸Na hesi ebe amnuwatuwui paihowadine yapaipaihowaidi na nigele amyayemidiyegau, bada yede paihowadiyaone amyemidiyedi na tenem ainaena hi'abiye gwaipilegomiu na amhanapuigau ebeha yau Tamagu aliguwai imiyamiya na yau hinage ainai yamiyamiya.’ ³⁹Tenem ainai Yudeyaone hitowoi na ebeha hi'abi avivini ta nigele howahowadi, eeta Yeisu ilalaugabaidine.

⁴⁰Ilau Yolidani bwahi igeyo'awauyoi, neta Yoni yana aba'abiye bapitaiso mugai tupwanane ainai na tenemai imimiyane, ⁴¹na tenem ainai tomowa bagibagilidi ainai hilaoma na hibom hiwalo, ‘Yoni nigele teya paihowa wahiwhiyalana iyapaihowaidi, na hesi Yoni yana walomahalava towaho teina vehabana moihana imahalava'o’. ⁴²Eeta tupwanane ainai tomowa bagibagilidi Yeisu hiyemidiyei.

Lasalo mwalowoiyena itowolouyo

11 ¹Ehebo towaho lovalovalana yehanaede Lasalo. Lasalo iya Betani towahona na hinage nuhunao bwau, neta Meli na Malida baidana himiyamiya. ²Na Melinane iya howola mata Yeisu aena iyewoloidi yo vahunaena iba'ilidi. ³Na haugana nuhudine Lasalo ilovala, na nuhunaone wasa hivetamalei Yeisu ainai hiwalo, ‘Bada, am geluwo Lasalo ilovala’.

⁴Ta Yeisu wasane ibenalei na iwalo, ‘Lovala teina ainona ebeha Lasolo mata nigele yana hauga mwalowoi na hesi Yaubada yana wahiylala tomowa maudoidi hi'tita na Yaubada hiwalo vetuvehaeyei na hinage Natuna hiwalo vetuvehaeyegau’. ⁵Na Yeisu Malida yo tahnane na hinage nuhudine Lasalo ivelauwedi mwala'ina. ⁶Ta hauganane wasa ibenalei ebeha Lasalo ilovala, eeta tupwanane ainai ahubena bwau imimiyauyone.

⁷Ahubena bwau hi'ovi na ana taumulitao aidiyai iwalo, ‘Teina ta'i tawuyo Yudeya’.

⁸Na ana taumulitaone Yeisu ainai hiwalo, ‘Bada, havena talaulau tupwanane ainai, wuwuna Yudeyaone howola ta'i nuwanuwadi ebeha gaimaena hitalaigo’.

⁹Na Yeisu aidiyai iwalo, ‘Ahubena maudoina ainai neta malatomtomwena ana higa ilavilavi, na ebe yaiya ahubenaena ilau mata

nigele iyalautupatupa wuwuna bale'u ana masele imiyamiya, ¹⁰na hesi ebe masigili ainai ilau neta mata ibe'u, wuwuna nigele masele ainai iyamiyamiya.'

¹¹Yana nuwatuwu teina iwalowedi i'ovi na iwalouyo iwalo, 'Ada gelune Lasalo bada i'eno i'iwahi'o ainaena talau na yavanoi'.

¹²Na ana taumulitaone hiwalo, 'Bada, unuwatuwui ebeha i'eno i'iwahi neta mata inamwanamwa'. ¹³Na Yesu yana walo ainona ebeha Lasalo bada imwalowoi'o, na hesi ana taumulitaone yadi nuwatuwu ebeha moiha i'eno i'iwahi'o vehabana iwalowalone.

¹⁴Eeta Yesu aidiyai iwalo mahalava moiha, iwalo, 'Lasalo bada imwalowoi'o, ¹⁵na yayaliyaya wuwuna yana mwalowoine nigele ainai yayamiyamiya na ainaena yagu paihowa am'ita na amyemidiyegau. Inamwanamwa bada talau na ta'ita.'

¹⁶Na Tomasi iya yehana himwauwi patubwau, i'apuhini na ana geluwo aidiyai iwalo, 'Badagi yada tauve'ita baidada talau na ebe imwalowoi ita hinage tamwalowoi'.

¹⁷Haugana Yesu ilaoma Betani vahalinai wasa ibenalei ebeha ahubena vehopali i'ovi'o aidiyai Lasalo himwauwiya'o magariyai. ¹⁸Betani na Yelusalem nigele amwaha daodao, ¹⁹eeta Yudeyaone bagibagilidi mayadi atemuyamuya hilaoma ebeha Malida na Meli nuwadi tupwana hi'abiye namwanamwadi nuhudine vehabana. ²⁰Na Malida wasa ibenalei ebeha Yesu ilalaoma, eeta imahalava Yesu habi lawenama, na tahinane Meli vadai imiyamiya.

²¹Malida Yesu ilobai na ainai iwalo, 'Bada, ebe owa mwalona teinai umiyamiya, nigele mata nuhugune iyamwalowoi. ²²Na yahanapuiya'o ebeha hauga teina ebe hava vehabana Yaubada ainai u'awanoi mata imohego ta'i.'

²³Eeta Yesu Malida ainai iwalo, 'Nuhumne mwalowoiyena mata itowolouyo'.

²⁴Na waihiune iwalo, 'Ehe, yahanapuiya'o ebeha mulitai hauga yana aba'ovi ainai mwalowoiyena abo itowolouyo'.

²⁵Na Yesu iwalo, 'Yau towolouyo wuwuna yo hinage yawahi moiha. Ainaena ebe yaiya iyemidiyegau, na haugana imwalowoi mata yawahi miyamiya vateyaina ilobai. ²⁶Na ebe yayadiwo hiya mayawahidi hiyemidiyegau mata nigele hiyamwalowoi. Na owa vedova? Yagu walo teina vehabana uyemidiyegau bo nigele?'

²⁷Na Malida iwalo, 'Bada, yayemidiyego ebeha owa Besibesinanam, Yaubada Natuna bale'uwai ulaoma'.

²⁸Malida yana walo tuluhanai ilau gwaipile vadai na tahina Meli ainai iwalo dawani, iwalo, 'Tauve'itawa bada ilaoma'o na ipanipanivilaego'.

²⁹Haugana Meli ibenalei, itowolo mwayamwayau ta imamahalavane habi itana. ³⁰Na Yesu howola nigele iyalaoma dalavai, na hesi tupwanane

ainai Malida ilobaiwa imiyamiya. ³¹Na Yudeyaone hiya Meli baidanao vadai hidoudou, Meli yana lau hi'ita na yadi nuwatuwu ebeha ilalau magariyai habi dou, ta tuluhanaena hilalaune.

³²Meli tupwanane ainai imahalava ta Yesu i'ita, na mehenai ipwagogo aitulu na ainai iwalo, 'Bada, ebe owa teinai umiyamiya mata nigele nuhugune iyamwalowoi'.

³³Na tenem ainai Yesu Meli yana dou i'ita na hinage Yudeyaone hiya baidanao hilaoma yadi dou hinage i'itadi na atena imuya, na nuwana iyababa mwala'ina. ³⁴Na aidiyai ipanivila iwalo, 'Havaidova ainai ana magaine?'

Na hiwalo, 'Bada, ulaoma ta ave'itago'.

³⁵Na Yesu hinage idou.

³⁶Na Yudeyaone Yesu yana dou hi'ita, eeta hiwalo, 'Moiha ana gelune ivelauwei mwala'ina'.

³⁷Na tupwadi aidiyena hiwalo, 'Yesu iya tauwahiyala, na howahowana mehegibugibudi mehedi i'abiye maseledi awa? Na vedova ta nigele iyalaoma lavinai na ana gelune iyalauyeyawahaine ta havena imwalomwalowoi.'

³⁸Yesu mayana nuwayababa na ihae magari ainai, na magaine bada duluva ta ana awa'edane gaima mwala'ina ainaena hive'eno'auhine.

³⁹Eena Yesu boda aidiyai iwalo, 'Gaimane amvaivehulu'.

Na Malida iya taumwalowoiwa nuhunane iwalo, 'Bada, bada ibova'o, wuwuna ahubena vehopali bada hi'ovi'o ainai himwamwauwine'.

⁴⁰Na Yesu Malida ainai iwalo, 'Wau yawalo mahalava alimwai ebeha ebe uyemidiyegau mata Yaubada yana wahiyala abo u'ita'.

⁴¹Eeta gaimane hivaivehulu na Yesu i'ita hae na i'awanoi, iwalo, 'Tamagu yawwedo mwala'ina, wuwuna hauga maudoina alinagu ubenabenedi. ⁴²Na teina ya'awa'awanoine tomowa teina vehabadi ta ebe yam wahiyala hi'ita na hiyemidi moiha ebeha owa uvetamalegaumane.'

⁴³Eeta yana awanoi tuluhanai alinana mwala'ina iyoga iwalo, 'Lasalo, umahalavama!' ⁴⁴Na taumwalowoiwa ma'ana huma imamahalavamane, wuwuna nimana yo aena na hinage maninane ale'owena hihuma, eena boda iwalo aulidi, iwalo, 'Amlivahi vehulu na am'abigabaei ta ilau'.

Yudeyaone nuwanuwadi Yesu hi'o'iye mwalowoi

⁴⁵Tenem ainai Yudeyaone Meli ana taubo'ewone Yesu yana paihowa hi'ita, na bagibagilidi hiyemidiyei moiha, ⁴⁶na hesi tupwadi nigele hiyayemidiyei, ta hilau gwaipile Palisiwone aidiyai hiwalo mahalava hava dova hi'itaya'o Yesu ipapaihowaine.

⁴⁷Ta Palisiwone na taupwaoliwo mayadi babadao maudoidi himiya ahaidi na hiwalo, 'Towahone hava ainai mata tapaihowai? Wuwuna

paihowa wahiwahiyaladi ipaipaihowaidi. ⁴⁸Na ebe nigele hava ainai tayapaihowai mata tomowa maudoidi ainai hiyemidi na Lomaone yadi loina imahalava ta yada vada tapwalolo na hinage yada boda maudoidi hi'abiye yababadi.'

⁴⁹Na ehebo aidiyena yehanaede Kayapasi iya bolimai tenem ainai taupwaoli yadi taubada mwala'ina, ana geluwone iwalo aulidi iwalo, 'Omiu ta'i nuwapwanopwanomiu! ⁵⁰Ainaena nigele amyanuwamasele ebeha ginauli namwanamwana alidai imahalava neta ehebo towaho imwalowoi tomowa maudoida vehabada. Na nigele ana ita namwanamwana ebe ita Yudeyaone yada boda hi'abiye yababa.'

⁵¹Na Kayapasi walo teina i'a'ataidine nigele iya yana nuwatuwuwena, na hesi bolimai tenem ainai iya taupwaoli yadi taubada mwala'ina. Ainaena hauga tenem ainai iwalo mahalava howola abo Yesu mata imwalowoi Yudeyaone bodadi vehabadi. ⁵²Na nigele ebeha Yudeyaone hiya vehabadi na hesi tupwa maudoidi aidiyai Yaubada yana tomowao ilaugogoidima ta hiveboda ehebo. ⁵³Ahubenanane tenem ainai tauloinaone yadi loina himwau na ebeha Yesu hi'oiye mwalowoi.

⁵⁴Tenem ainai Yesu nigele Yudeyaone mehediya iyalowolowouhi, eeta ilaugabaidi ta ilau nu'ula papalinali ehebo dalava yehanaede Ipileim ainai, na tenemai ma'ana taumulitao himiyamiya.

⁵⁵Na hauganane ainai Yudeyaone yadi Buidi'wa guyauna ana hauga muhamuhana ta tomowa bagibagilidi yadi dalavaena hihae Yelusalem habi abiye maseledi abo mulitai Buidi'wa hipaihowai. ⁵⁶Tenem ainai Yesu hibehaei, na yadi behane ainai vada tapwalolo vahalinai hitowotowolo na hibom aidiyai hiwalo auliyoidi hiwalo, 'Vedova yami nuwatuwu? Moiha towahonane nigele mata iyalaoma guyau teina ainai awa?' ⁵⁷Taupwaoliwo yadi babadao na hinage Palisiwone tomowa aidiyai hiloina neta ebe teya tupwa ainai Yesu hilobai hiwalo mahalava mwayamwayau babadaone aidiyai ta Yesu hi'abi avivini.

Yesu ana yewoloi vehabana

12 ¹Ahubena 6 hiha'waha'wana na Buidi'wa guyauna hipaihowai, na Yesu ilau Betani Lasalo yana dalavai, iya mwalona mwalowoiyena Yesu i'abiye towolouyoine. ²Na nemai ai'ai hilauliga Yesu vehabana, na Malida ilauhuwa, ta Lasalo yo Yesu mayana bodao himiyagogoi ta hi'ai'ai. ³Na Meli woloi dova oiwaga, ana maiha mwala'ina, ivai ta Yesu aenai ihihiwaine. Mulitai abo Meli ipwagogo ta vahunaena Yesu aena ibaba'ilidine. Na woloiwa panena mwala'ina ainaena vadane ilau'auhi.

⁴Eena Yudasa Isakaliyota, ibom ehebo Yesu ana taumulita yo hinage iya mata mulitai Yesu i'alomagigiyei inuwanuwatuwu ta iwalo, ⁵Hava vehabana ta woloina nigele iyagimwala ei ta ana maiha dova 300 kina

iyavai ta tauwewelohe iyahaguidine?’⁶ Yudasa yana walo nigele teina walo moiha ebeha tauwewelohe vehabadi, na hesi ibom vehabana, wuwuna iya tau'aivavali ehebo, na hinage Yeisu mayana taumulitao yadi mane ana tau'ita avivini, na manenane ainaena i'ai'aivavali.

⁷Eeta Yeisu iwalolau Yudasa ainai iwalo, ‘Badagi, havena waihiu teina u'ulu'ulumiyanei. Wuwuna hava teina aliguwai ipapaihowaine neta agu mwau magari vehabana. ⁸Na tauwewelohe uwawalowedine hauga maudoina vahalimiwai mata himiyamiya, na yau hesi nigele hauga daodaona mata baidamiu tayamiyamiya.’

⁹Ta Yudeya bodadi Yeisu wasana hibenalei ebeha Betani ainai imiyamiya, ta dalavanane ainai hilalaune. Yadi lau wuwuna ebeha nuwanuwadi Yeisu hi'ita, yo hinage Lasalo hi'ita, ibom mwalowoiyena Yeisu yana walowena i'abiye towolone. ¹⁰⁻¹¹Tenem ainai Lasalo hi'itane na Yudeya bagibagilidi yadi taumugaiwo yadi lina hita'wata'wataedi na Yeisu ibom hiyemidiyei, eeta taupwaoli mwalamwala'idi hiloina toyawa ta ebeha Lasalo hi'oiye mwalowoi.

Yeisu yana luwu Yelusalem

¹²I'ahubena na boda mwala'ina hilaoma Buidi'wa guyauna ainai ta Yeisu wasana hibenalei ebeha ilalaoma Yelusalem. ¹³Eeta luwuluwu hivaidi ta himahalava habi lauvaina na hiwuiwui alinadi mwala'ina hiwalo:

‘Hosana!

Ano'owego Bada!

Yaubada yehanaena ulaoma

uvetauloina mwala'ina Isileli alimaiyai.’

¹⁴Na Yeisu lagulagu yehana ase ainai igelu ta ilaulau, dova mwalo Buki Ve'ahihi ainai iwalo mahalava iwalo:

¹⁵‘Saiyoni dalava didigana tomowamiu havena ammehememeuhi.

Teina hauga yami tauwasawasa bada iluluwuwa alimiyai,

lagulagu ase yauyaubona ainai igelu.’

¹⁶Hauganane tenem ainai ana taumulitao nigele walone vehabana hiyanuwamasele, na hesi Yeisu yana towolouyo wasawasana abo nuwadiyena ihae neta Buki Ve'ahihi hilelelelewa ainona imamahalavane.

¹⁷Eena tupwadi mwalona mehediya Yeisu Lasalo magariyena iyogaei na mwalowoiyena itowolouyo, bada hilao'adi geluwo aidiyai, ta wasanane hiwalo mahalavaei amwaha daodaowai. ¹⁸Tenem ainai Yudeya bagibagilidi Yeisu yana paihowa wahiwhiyalana wasana hibenalei, Eeta hilaoma habi itana. ¹⁹Eeta Palisiwone hibom aidiyai hiwalo, ‘Am'ita, yada wahiyla bada i'ovi'o, wuwuna tomowa maudoidi Yeisu yana boda aidiyai hilaulau’.

Tupwadi Gilisi nuwanuwadi na Yeisu hi'ita

²⁰Guyaune ainai tupwadi Gilisiwone ahi'ahipudiyai himiyamiya na hiya habi tapwalolo ta hihae Yelusalem Buidi'wane guyauna ainai. ²¹Na

taumiya Gilisi mayadi panivila hilau Pilipi ainai. Na Pilipi iya Bedesaida towahona, neta Galili tupwanai. Eeta hilau hipanivilaei ebe Yeisu hi'ita. ²²Na Pilipi ilau ta Andulu ainai iwalo mahalava ta hitau bwau Yeisu ainai hilaoma ta taumiya Gilisi yadi nuwatuwu hiwawalo mahalavaeine.

²³Ta Yeisu Gilisiwone yadi walo iyemaiha iwalo, 'Hauga bada imahalava'o na Tomowa Moihagu yagu wasawasa yalobai. ²⁴Yawalo moiha alimiyai, ebe patu bale'u ainai ta'umai, mulitai bale'u holanai ipwaha, na holanaena mata i'ini yo i'aino namwanamwa yo mwala'idi. ²⁵Omiu dova hinage patu ebe yawahimiu amnuwawidi mata amvetaudawanidi na ebe yawahimiu amtalamwedi, hauga ilalaoma ainai yawahi miyamiya vateyaina mata amlobai. ²⁶Ainaena ebe yaiya nuwanuwana na aliguwai ivetaupaihowa, mugai imulitaegau, yo hinage ebe yaiya vehabagu ivetau paihowa Tamagu i'awa namwanamwaei.'

Yeisu yana mwalowoi vehabana iwalo mahalava

²⁷'Hauga teina ainai nuwagu ivitai mwala'ina, ta vedova mata yagu awa'awanoine? Ta vitai teina ainai Tamagu ivaivehulugau. Nuwana havena tenem dova ya'awa'awanoi, wuwuna vitai teina iya vehabana yalalaomane. ²⁸Na hesi ya'awanoi na Tamagu ainai yawalo, 'Tamagu, yeham u'abihini!'

Eena ehebo alina galewaena hibenalei, iwalo, 'Yehagu bada ya'abihiniya'o na mulitai abo ya'abihiniyoi'. ²⁹Na bodaone tenem ainai hitowotowolo, alinane hibenalei ta hiwalo, 'Tutu idagudagugune'.

Tupwadi hiwalo, 'Nigele, tausagenawasa hesi ainai i'au'aubabadane'.

³⁰Mulitai Yeisu aidiyai iwalo, 'Alinane ambebenaleine nigele yau vehabagu na hesi omiu vehabamiu. ³¹Hauga teina bada imahalava'o yo tauyababa bale'uwai himiyamiya Yaubada iloinaedi, yo hinage bale'u teina ana tauloina Tomodulele mata igabaei aituluwei. ³²Na yau bale'uwena hi'abihinigau aiwa ainai, ta tomowa maudoidi yaniulidima aliguwai.' ³³Eeta tenem dova Yeisu ive'itadi, vedova yana mwalowoi.

³⁴Bodaone yana walo hibenalei ta hiyemaiha, hiwalo, 'Yama Buki Ve'ahihi iwalo mahalava ebeha Yaubada yana Besinana miyamiya vateyaina, na vedova ta uwalo mata Towahonane hi'abihini? Yaiya teina Towaho?'

³⁵Yeisu iwalo, 'Hauga ubwa'ubwana ainai masele alimiyai imiyamiya ta teina hauga maselene ainai amlau. Wuwuna ebe yaiya guguyou ainai ilau mata nigele amwaha iya'ita lobai. ³⁶Teina haugane masele alimiyai imiyamiya, ta maselene amyemidiyei, omiu masele natunao.' Yeisu yana walo teina i'ataidi na ilaugabaidi ta aidiyena i'a'aidawanine.

³⁷Yeisu bada ve'ive'ilala bahudi ive'itadi'o na bada ta'i nigele hiyayemidi. ³⁸Ainaena dova tauwalo mahalava Aisaya mwalona Buki Ve'ahihi ainai iwawaloweia, iyemala moiha'o, haugana iwalo:

“Bada, wasanane awalo mahalavaena'o, na nigele teya yaiya iyayemidiyedi? Yam wahiyala bada hi'itaya'o na nigele hiyayemidi.”

³⁹Na hibom nigele hiyayemidi wuwuna Aisaya hinage Buki Ve'ahihi ainai iwalo mahalava, iwalo:

⁴⁰‘Yaubada bada mehedi i'abiye gibudi'o,
yo hinage yadi nuwatuwu i'abi auhidi'o,
Eeta nigele howahowana ta mehediyea hi'itadi,
na nigele howahowadi yadi nuwatuwu ainaena hanapu hivai,
na nigele howahowadi hi'ita gwaipilema aliguwai
ta ebe ya'abiye namwanamwadi.’

⁴¹Aisaya walo i'ataidi wuwuna Besinana yana wasawasa i'ita mugaiyedi'o, eeta vehabana iwalo mahalavaedi.

⁴²Tenem ainai Yudeyaone adi taumugaiwo tupwana bagibagilidi Yesu hiyemidiyei, na nigele hiyawalo mahalava, wuwuna Palisiwone himeheuhedi, mata dova vada tapwalolowena hivaivehuludi. ⁴³Hiya nuwanuwadi hino'owedi ainaena Yaubada nigele nuwadi.

⁴⁴Yesu boda aidiyai iwalo mahalava iwalo, ‘Ebe yaiyadiwo omiu amyemidiyegau, agu tauvetamale hinage amyemidiyei. ⁴⁵Na yaiyadiwo omiu am'itagau'o, agu tauvetamalene bada am'itaya'o. ⁴⁶Yau maseleyede teina yalaoma bale'uwai ta ebe yaiyadiwo amyemidiyegau nigele hinage guguyou ainai amyamiyamiya.

⁴⁷‘Na ebe yaiya alinagu ibenalei na nigele iyamulitaedi, nigele mata yababa vehabana yayalauvetalaei. Wuwuna yau yalaoma nigele habi lauvetala na hesi tomowa habi livahidi. ⁴⁸Eeta ebe yaiya owa uta'wata'wataegau yo hinage yagu walo uta'wata'wataedi, hauga yana aba'ovi ainai loba, nigele aliguwena na hesi yagu walowo aidiyena mata ulobai. ⁴⁹Wuwuna walowone nigele yagu nuwatuwuwena, na hesi agu tauvetamalene hava dova ivenuwamwauwegauwa yawalo mahalava alimiyai. ⁵⁰Na yana venuwamwau yahanapuiya'o yawahi miyamiya vateyaina ainai imiyamiya. Ainaena hava Tamagu yana venuwamwau aliguwai teina dova yawalawalowedine.’

Yesu ana taumulitao aedi iuwadi

13 ¹Bada hauga iu'iuna na Buidi'wa guyauna ana ahubena ebe hipaihowai, ta Yesu ihanapuiya'o bada yana hauga imamahalava na bale'u teina ilaugabaei na iwuyo Tamana ainai. Hesi Yesu yana bodao i'atemuyamuyaedi mwala'ina, hauga yana abavetuwuni ta ilaoma yana aba'ovi.

²Na Tomodulele bada Yudasa ainai iluwu'o ta ivenuwamwauwena'o ebeha Yesu ihuhulaei. Yudasa iya Saimoni Isakaliyota natuna. Eeta yadi ai ainai ³Yesu bada ihanapuiya'o ebeha Yaubada ginauli maudoidi imohena'o

ta ibom iloina, yo hinage ihanapuiya'o iya Yaubada ainaena ilaoma yo hinage mata Yaubada ainai ilau gwaipile. ⁴Ainaena yadi aba'aiyena Yeisu itowolo ta ana luwuluwu ivai vehuludi na tawelo ivai ta ilau tulituliyei. ⁵Na bwahi ihiwai gaeba mwala'ina ainai na ivetuwuni ta ana taumulitao aedi iuwadi na mulitai tawelowa ilalau tulituliyeiwa ainaena aedi iba'ilidi.

⁶Na haugana Yeisu ilaoma Saimoni Pita ainai, Pita iwalo, 'Bada, havena aegu uwuwawuwadi'.

⁷Na Yeisu iwalo, 'Nigele uyahanapui hava wau yapaipaihowaidi alimwai na hesi howola abo uhanapuidi'.

⁸Na Pita Yeisu ainai iwalo, 'Havena hinage teya hauga aegu uuwawuwadi.' Eena Yeisu Pita yana walo iyemaiha, iwalo, 'Ebe nigele aem yayawuwadi owa nigele augelu'.

⁹Eeta Saimoni Pita italam, iwalo, 'Bada, ausala. Na hesi havena ae'a'avagu, na nimagu yo vahugu uwuwadi'.

¹⁰Na Yeisu iwalo, 'Ebe yayiadiwo omiu bada amhugu'o, howahowana ae'a'avamiu am'uwadi na ainaena taumiu maudoina imasele. Bada omiu ammasele'o, na hesi nigele maudoimiu.' ¹¹Yeisu bada ihanapu mugaiyena'o yaiya iya howola abo ihuhulaei, eeta iwalo, 'Nigele maudoimiu amyamasele'.

¹²Eeta aedi iuwadi'o ta ana luwuluwu ili'wauyoi ta imiyauyo na aidiyai i'aubabada, iwalo, 'Amhanapuiya'o hava yapaipaihowaine alimiyai?'

¹³Omiu amyogaigau'o ebeha yau Tauve'ita, na hinage yami Bada, ta neta walo moiha. ¹⁴Yau yami Bada yo hinage Tauve'ita na bada aemi yawuwadi'o, ainaena omiu amve'ao'aonaegau ta hinage ami geluwo aedi amuwadi, ¹⁵dova hava teina yave'ive'itaedi alimiyai amve'ao'aonaedi ta ampaihowaidi ami geluwo aidiyai. ¹⁶Na yawalo moiha alimiyai mata nigele teya taupaihowa yana taubada iyadi'wai, yo nigele mata teya tauyewasa ana tauvetamale iyataudi'wai. ¹⁷Ainaena ve'itao teina amhanahanapuidi na ebe ampaihowaidi mata awanamwanamwa amlobaidi.

¹⁸'Ginauli teina nigele ebeha maudoimiu vehabamiu yayawalowalo, na hesi hiya yavesinuwaedi'o vehabadi yawalowalone, na Buki Ve'ahihi yana walomahalava teya towaho vehabana iwalo:

"Towaho teina iya ai'ai yamohei, itaugwaipile ta ive'alehaegau."

¹⁹'Ginaulidine teina alimiyai yawalo mahalavaedi'o mulitai abo himahalava, ta ebe haugana himahalava amyemidiyegau ta'i. ²⁰'Moiha, mulitai abo yavetamalegomiu boda aidiyai na ebe yaiya i'abiye yaliyayagomiu, neta yau i'abiye yaliyayagau na ebe yaiya i'abiye yaliyayagau agu tauvetamalene i'abiye yaliyaya.'

Yeisu ana huhula vehabana iwalo mahalava

²¹Yeisu ginauliwone teina iwalowedi'o ta nuwana ivitai mwala'ina, eeta ana taumulitao aidiyai iwalo mahalava iwalo, 'Yawalo moiha alimiyai

ehebo alimiyena mata ihuhulaegau'. ²²Na ana taumulitao maudoidi hibom hivinuvinunuyoidi, ta nuwadi ipwanopwano mwala'ina. Wuwuna yana walo ana maselene nigele hiyahanapui. ²³Na ehebo ana taumulita, ibom Yeisu ana gelu moiha iduivahali Yeisu ainai, ²⁴na Saimoni Pita nimanaena iwalo, 'Upanivilaei yaiya vehabana iwalowalone'.

²⁵Eeta iduivahali ili'ilimani Yeisu ainai na talinanai iwalohimhim, iwalo, 'Bada, yaiya vehabana uwalowalone?'

²⁶Ta Yeisu iwalo auli, iwalo, 'Mata beledi yatomwahi ta yayebuta na yamohei, iya neta towahonaede'. Eeta Yeisu beledine iu'iuna ivai ta iyebuta ta Yudasa imomoheine, Yudasa iya Saimoni Isakaliyota natuna. ²⁷Hauganane Yudasa beledi ivai Tomodulele iluwu ainai.

Ta Yeisu Yudasa iwalo auli, 'Umwayamwayau ta yam nuwatuwu upaihowai.' ²⁸Na hiya Yeisu baidanao hi'a'aine nigele teya yaiya aidiyena iyahanapui hava Yeisu vehabana iwalowalone. ²⁹Yudasa iya yadi mane ana tau'ita'ita avivini, eeta yadi nuwatuwu ebeha Yeisu iwalo auli ta Yudasa ilalau yadi guyau pwalawana iyemaihadi, bo ilalau tupwana mane tauwewelohe imohedi. ³⁰Eeta Yudasa belediwa i'ai, na mwayamwayauwena imahalava maseleyai. Neta bada imasigili'o.

Loina vauvauna Yeisu ainaena

³¹Yudasa bada ilaugabaidi'o, na Yeisu iwalo aulidi, iwalo, 'Yagu hauga bada imahalava'o na mata yau Tomowa Moihagu yagu wasawasa imahalava yo Yaubada yana wasawasa hinage yayemahalava. ³²Na ebe aliguwena Yaubada yana wasawasa i'abiye mahalava, yau hinage Natuna mata i'abiye wasawasaegau ta yagu wasawasane i'abiye mahalava mwayamwayauwei.

³³'Natuguwao, hauga iu'iu alilina ainai yau baidamiu, na mulitai ambehaegau, dova mwalona Yudeyaone aidiyai yawalo mahalava'o, yawalo, tupwanane ainai yalaulaune omiu nigele howahowamiu na ainai amlaowa.

³⁴'Ainaena omiu hinage teina hauga loina vauvauna yamohegomiu, neta atemiyena amvelau ehebo ehebo ainai, dova yau yavevelauwegomiune, ³⁵ta yami velau ainaena tomowa bodadi hihanapui ebeha omiu agu taumulitao.'

Pita yana uvala Yeisu iwalo mahalavaei

³⁶Ainaena Saimoni Pita Yeisu ipanivilaei, iwalo, 'Bada, havaidova mata ulalau?'

Ta Yeisu iwalo, 'Nigele howahowam na hauga teina ainai umulitaegau, na hesi howola abo umulitaegau tupwanane ainai'.

³⁷Eena Pita Yeisu ipanivilaei, iwalo, 'Bada, hava wuwuna teina hauga havena yamulimulitaego? Bada yatalam'o ta vehabam howahowana yamwalowoi.'

³⁸Ta Yeisu Pita ainai iwalo, ‘Yam walo aliguwai nigele yaya'awa moihayei, na yawalo moiha alimiwai ebeha mata masigili teina ainai uuvalaegau mai tonuga, na mulitai am'am idou’.

Yeisu iya yada amwaha Tamada ainai

14 ¹Yeisu iguguyeidi iwalo, ‘Havena am'alu'aluwagavai, na hesi Yaubada amyemidiyei, yo hinage yau amyemidiyegau. ²Na Tamagu yana tupwa ainai aba'aiyawasi bahudi. Ainaena yalalau ta yami abamiya ya'atububuni. Ebe teina nigele walo moiha, mata nigele teina dova yayawalo mahalava alimiyai. ³Na ebe yalau na yami abamiya ya'atububuni, howola abo yawuyoma na yalauvaigomiu ta tupwanae ainai yamiyamiyane omiu hinage ainai ammiyamiya. ⁴Na amwahanane ainai yalaulaune bada amhanapuiya'o.’

⁵Eeta Tomasi iwalo, ‘Bada, aiteya amwaha ainaena ulaulaune? Vedova ebe amwahanane ahanapui?’

⁶Na Yeisu Tomasi ainai iwalo, ‘Yau amwahaede, na yau walomoiha yo yau yawahimiu wuwudi. Ebe yaiya nuwanuwana na ilau Tamagu ainai, nigele teya amwaha iyamiyamiya, neta bada yau ta'i.’ ⁷Na Yeisu hinage aidiyai iwalo, ‘Yau bada amhanapuigau'o, ainaena Tamagu amhanapuiya'o. Moiha, Tamagu bada amhanapuiya'o, yo hinage am'itaya'o.’

⁸Na Pilipi Yeisu ainai iwalo, ‘Bada, nuwanuwamai na Tamamne uve'itagai neta bada ainaede’.

⁹Eeta Yeisu Pilipi ainai iwalo, ‘Hauga daodaona alimiyai yamiyamiya na nigele amyahanapuigau? Na yaiyadiwo omiu bada am'itagau'o, omiu hinage Tamagu bada am'itaya'o yo amhanapuiya'o. Eeta hava vehabana uwalo “Tamamne uve'itagai”? ¹⁰Nuwana nigele uyayemidiyegau ebeha yau Tamagu ainai yamiyamiya, na hinage Tamagu ibom aliguwai imiyamiya, awa? Walowone bada yawalowedi'o alimiyai nigele yau yagu walo na hesi Tamagu ainaena, wuwuna ibom aliguwai imiyamiya, yo hinage aliguwena yana paihowa ipaipaihowaidi. ¹¹Teina hauga amyemidiyegau neta yau Tamagu ainai yamiyamiya, na Tamagu hinage iya aliguwai imiyamiya. Na ebe yagu walowone nigele amyayemidiyedi, yede yagu paihowaone wahiwhiyaladine amnuwatuwu avivinidi, ta ainaena ebe amyemidiyegau. ¹²Na yawalo moiha alimiyai, ebe yaiyadiwo omiu amyemidiyegau, mata paihowa wahiwhiyaladi yapaipaihowaidiwa omiu hinage dova mata ampaihowaidi, yo hinage howola abo paihowa wahiwhiyala alilidi am'abiye mahalavadi, wuwuna yau yalalau Tamagu ainai. ¹³Ebe hava dova nuwanuwamiu na yehaguwena am'awanoi, yamohegomiu ta'i, na neta ainaena Tamagu yana wasawasa ilobai yagu paihowa ainaena. ¹⁴Ebe teya ginauli vehabana yehaguwena am'awanoi mata yapaihowai ta'i.’

Yeisu yana waloyemidi Alu'aluwa Ve'ahihi vehabana

¹⁵Na hinage Yeisu aidiyai iwalo, 'Ebe amvelauwegau, yagu loina am'awa abiyedi, ¹⁶na howola abo Tamagu ainai ya'awanoi ta ami Tauhagu ehebo imohogomiu. Iya Tauhagune, Alu'aluwa moiha yo dumwadumwaluna, ta iya alimiyai imiya vateyai. ¹⁷Na hiya taumiya bale'u nigele howahowadi ta Alu'aluwane hilauvai, wuwuna ana oleya nigele hiya'ita yo nigele hiyahanapui. Na hesi Tauhagune amhanapuiya'o iya hauga maudoina atemiyai imiyamiya. ¹⁸Mata nigele yayalaugabaigomiu, ta dova sinasinagehemiu, wuwuna mata yalau gwaipileuyoma. ¹⁹Na hauga muhamuhana ainai mata yalaugabaigomiu, ta nigele mata taumiya bale'u hiya'itauyoigau, na omiu howola abo am'itagau mayawahigu yamiyamiya, ainaena omiu hinage dova mayawahimiu ammiyamiya. ²⁰Na hauganane tenem ainai amhanapuigau ebeha yau Tamagu ainai yamiyamiya, na omiu aliguwai ammiyamiya na yau alimiyai yamiyamiya. ²¹Ebe yaiya owa yagu loina uhanapuidi yo uyemidiyedi, owa bada uvelauwegau'o. Eena Tamagu hinage ivelauwego'o yo yau hinage yavelauwego na yave'itauyowegau alimwai.'

²²Ehebo Yudasa (iya nigele Yudasa Isakaliyota) Yeisu ainai iwalo, 'Bada, vedova ta abom alimaiyai mata umahalavauyo na nigele taumiya bale'u aidiyai?'

²³Na Yeisu ainai iwalo, 'Ebe owa yaiya uvelauwegau yagu walo umulitaedi, eeta Tamagu mata ivelauwego, yo ainaena Tamagu baidagu alaowa alimwai, ta owa baidamai tamiya toyawa. ²⁴Na ebe owa yaiya nigele uyavelauwegau, owa yagu walo nigele uyumulitaedi, na yagu walo nigele uyayemidiyedi. Na walone neta ambebenaledine nigele aliguwena, na hesi iya agu tauvetamale Yaubada ainaena.

²⁵'Ginauli teina yawalo auligomiu'o haugana yau baidamiu tamiyamiya, ²⁶na howola Tauhagune, yehaguwena Yaubada ivetamalename iya Alu'aluwa Ve'ahihi, ibom mata ginauli bahudi ive'itagomiu, yo hinage walowone maudoidi yawalowalowedine ivenuwamwauwegomiu. ²⁷Teina na yalau vehulugomiu, ainaena yagu nuwadaumwali yamwauwi, na nuwadaumwalinane nigele dova taumiya bale'u yadi nuwadaumwali. Eeta havena am'alu'aluwagavai bo ammeheheuhi.

²⁸'Yagu walo bada ambenalena'o ebeha howola mata yalau na mulitai abo yawuyoma alimiyai. Na ebe omiu amvelauwegau, yagu laune Tamadane ainai vehabana amyaliyaya, wuwuna Tamadane iya imwala'i gabaegau. ²⁹Hauga teina ainai ginaulidine yawalo mahalavaedi alimiyai, ta ebe hauga ilalaoma ainai himahalava, neta yagu walone am'awa moihaedi. ³⁰Mata nigele hauga daodaona ya'au'aubabada alimiyai, wuwuna bale'u ana tauloina, Tomodulele, ilalaoma, na iya nigele teya

yana wahiyala aliguwai, ³¹na agu loina hesi Tamagu ainaena hauga maudoina yapaipaihowaidi, ta teina ainaena taumiya bale'u hihanapui ebeha Tamagu yavelauwei.

‘Badagi! Amtowolo, talau.’

Yeisu iya aiwa ainona moiha

15 ¹Yeisu hinage aidiyai iwalo, ‘Yau aiwa ainona moiha, waini aiwana dova, na Tamagu iya taupaihowa. ²Na ebe lagalagaguwone nigele hiya'aino, mata itom vehuludi; na ebe lagalagaguwone ainodi imwauwidi, igula yawahidi ta ebe hi'aino ili'ilimani. ³Na omiu dova yagu walo ainaena bada yagulayawahigomiu'o. ⁴Eeta omiu aliguwai ammiyamiya, yau hinage alimiyai yamiyamiya. Wuwuna ebe omiu nigele aliguwai amyamiyamiya, mata nigele amya'aino ili'ilimani. Dova ebe aiwa lagalagana nigele aiwana ainai iyamiyamiya, mata nigele iya'aino.

⁵‘Yau aiwa'ahipuna na omiu lagalagaguwao, eeta ebe yaiya aliguwai imiyamiya, i'aino ili'ilimani. Wuwuna ebe yau nigele, mata nigele hava teya namwanamwana amyapaihowai. ⁶Na ebe yaiya iya nigele aliguwai iyamiyamiya, mata hitom vehulu ta iwelai, ta lagalaga tomtom vehuludi hitanoidi ta aiwa ala'alahina ainai higabudi. ⁷Na ebe aliguwai ammiyamiya na hinage yagu walo alimiyai imiyamiya, na ebe hava nuwanuwamiu am'awanoi mata amlobaidi. ⁸Ebe ammulitaegau moiha, ainomiu hinamwanamwa, na ainaena Tamagu yana wasawasa tomowa hi'ita.

⁹‘Tamagu ivelauwegau, dova yau hinage yavelauwegomiu, ta yagu velaune ainai ammiyamiya. ¹⁰Ebe yagu loina ammulita moiha, yagu velau ainai ammiyamiya. Dova yau Tamagu yana loina yamulitaedi, ta yau yana velau ainai yamiyamiya. ¹¹Bada dova yawalo auligomiu'o na teina ta'i yagu yaliyayaena amyaliyaya, ta nuwamiu maudoina hiyaliyaya moiha. ¹²Na teina yagu loina alimiyai ebeha amvelauyoigomiu dova yau yagu velau alimiyai. ¹³Na ebe yaiya ana geluwo vehabadi imwalowoi, neta velau mwala'i alilina. ¹⁴Omiu hinage dova ebe yagu loina am'awa abiyedi, omiu augeluwo. ¹⁵Nigele howahowana ta ya'awa taupaihowaegomiu, wuwuna taupaihowao yadi taubada yana nuwatuwu nigele hiyahanapui. Na hesi ya'awa augeluwoegomiu, wuwuna hava dova Tamagu ainaena yabebenalediwa bada yawalo mahalavaedi'o. ¹⁶Omiu nigele amyavesinuwaegau na hesi yau yavesinuwaigomiu ta ebeha yavetamalegomiu ta ampaihowa, na yami paihowane ainaena ainomiu namwanamwadi himahalava, na ainomiune himiya vateyai. Na hinage ebe hava yehaguwena am'awanoiyei, Tamagu ta'i imohegomiu. ¹⁷Neta bada yagu linaede alimiyai yawalo mahalavaena'o, ebeha amvelauyoigomiu.’

Taumiya bale'u Yesu yana bodao hita'wata'wataedi

¹⁸Yesu hinage aidiyai iwalo, 'Ebe taumiya bale'u hita'wata'wataegomiu, amnuwatuwu avivini ebeha yau hinage mwalona hita'wata'wataegaune. ¹⁹Na ebe omiu mumugamiu dova taumiya bale'u mata taumiya bale'u hivelau alimiyai, wuwuna omiu adi geluwo. Na hesi bale'u teina ainaena omiu bada yavai mahalavaegomiu'o, ainaena nigele taumiya bale'u yadi boda ainai amyamiyamiya. Neta wuwuna ta mata taumiya bale'u hita'wata'wataegomiu. ²⁰Amnuwatuwu avivini walo mugai yamohegomiu neta nigele teya taupaihowa yana taubada iyataudi'wai. Yau mugai hive'alehaegau, ainaena omiu hinage dova mata hive'alehaegomiu. Na ebe mugai yagu walo hiyemidiyedi omiu hinage yami walo hiyemidiyedi. ²¹Ginauliwone yababadi teina hipaipaihowaidi alimiyai wuwuna omiu yagu bodao, yo hinage agu tauvetamalene nigele hiyahanapui. ²²Ebe mugai nigele yayalaoma ta aidiyai yayawalo mahalava, nigele yadi pwanoli iyamiyamiya. Na hesi bada yalaoma'o ta aidiyai yavenuwamwau'o, ainaena nigele howahowana na yadi pwanoli vehabana hiwalogetyo'awa. ²³Na ebe yaiya iya ita'wata'wataegau, iya hinage Tamagu ita'wata'wataei. ²⁴Mugai paihowa abanuwapwanopwano mehediyaipaihowaidi, neta nigele teya yaiya howahowana na ipaihowaidi. Paihowa abanuwapwanopwano hi'itadi'o ta hita'wata'wataegau na Tamagu hita'wata'wataei na mata ive'ewaidi ta nigele teya yadi abauvala. ²⁵Na yadi paihowane yababadine imahalava moiha wuwuna Buki Ve'ahihi ainai iwalo yemidi mugai, iwalo: 'Yadi ta'wata'wata vehabagu nigele wuwuna.'

²⁶Na hesi howola ami Tauhagune Tamagu ainaena ivetamalenama, ta iya iwalo mahalavaegau, ²⁷na omiu hinage amwalo mahalava vehabagu, wuwuna yagu paihowa ana abavetuwuni ainaena ta wau omiu baidaguwao.'

16 ¹Yesu ana taumulitao aidiyai iwalo, 'Bada ginauli teina yawalo mahalavaedi'o alimiyai ainaena nigele mata aidiyena amyabe'u. ²Wuwuna howola vada tapwalolowena hiheusiligomiu yo hinage howola hauga ilalaoma ta ebe yaiya i'oiye mwalowoigomiu, iya yana nuwatuwu ebeha teina Yaubada yana awanamwanamwa. ³Yadi paihowa teina yababadi mata alimiyai hipaihowaidi, wuwuna Tamagu yo yau nigele hiyahanapugai. ⁴Ginauliwone tenem dova bada yawalo mahalavaedi'o alimiyai eeta haugana ebe himahalava amnuwatuwu avivinidi.'

Alu'aluwa Ve'ahihi yana mahalava

Yo hinage aidiyai iwalo, 'Ginauliwone teina dova nigele mugai yayawalo mahalavaedi alimiyai, wuwuna yau baidamiu. ⁵Muhamuhana na yalau iya ivetamalegaumawa ainai, ainaena mata yalaugabaigomiu

na nigele teya yaiya alimiyena iyapanivilaegau yo iya walo, “Havaidova ulalau?”. ⁶Yagu walo vehabadi nuwamiu hiyababa mwala'ina. ⁷Na hesi yawalo moiha alimiyai neta inamwanamwa alili ebe yalaugabaigomiu, wuwuna ebe nigele yayalaugabaigomiu Tauhagune mata nigele iyalaoma. Na ebe yalaugabaigomiu na yalau mata Tauhagune yavetamalenama alimiyai. ⁸Ebe ilaoma, bale'uwai mata yadi paihowa yababana i'abiye mahalavadi na Yaubada yana paihowa namwanamwana yo yana lauvetala i'abiye mahalavadi. ⁹Paihowa yababadi i'abiye mahalavadi wuwuna tomawa nigele hiyayemidiyegau. ¹⁰Paihowa dumwadumwaluna i'abiye mahalavadi wuwuna yau bada yalalau Tamagu ainai na nigele mata amya'ita'itauyoigau. ¹¹Na lauvetala i'abiye mahalavadi wuwuna Yaubada Tomodulele bale'u loinana bada ilauvetalaena'o ta yana yababa maihana ive'aloaya'o.

¹²‘Na ve'ita bahudi himiyamiya, na hesi nigele mata maudoina hauga teina yawalo mahalavaedi alimiyai, wuwuna nigele howahowamiu amhanapuidi. ¹³Howola mata Alu'aluwa Ve'ahihi ilaoma abo iya imugaiyegomiu ginauli dumwadumwaludi maudoidi aidiyai. Na iya mata nigele yana nuwatuwuwena iyawalowalo, na hesi hava ibebenalediwa, iwalowedi, yo hinage iwalowalo ginauli mehemiya vehabadi. ¹⁴Eena yagu hanapuwena alimiyai ive'ita ta ainaena yagu wasawasa i'abiye mahalava. ¹⁵Hinage hava Tamagu yana ginauli maudoina yau aliguwena mata i'abiye mahalava. Neta vehabana yawalo auligomiu yawalo Alu'aluwana mata ive'itagomiu yau vehabagu.’

Nuwayababa tuluhanai yayaliyaya

¹⁶Yeisu iwalouyo, iwalo, ‘Hauga muhamuhana ainai mata nigele amya'itagau, na hinage hauga muhamuhana ainai abo am'itagau’.

¹⁷Na tupwadi ana taumulitaowa adi geluwo aidiyai hiwalo, ‘Hava yana walo teina ana hanapu? Wuwuna alidai iwalo, “Hauga muhamuhana ainai nigele mata amya'itagau, na hauga muhamuhana ainai abo am'itauyoigau. Wuwuna yalalau Tamagu ainai”, ¹⁸eeta hava “Hauga muhamuhana ana hanapu?” Na hiwalo, ‘Ta'i'ita! Nigele tayahanapui hava vehabana iwalowalone’.

¹⁹Na Yeisu ana taumulitaowa yadi nuwatuwu bada ihanapuidi'o ebeha ainai hipanivila, eeta aidiyai iwalo, ‘Hava vehabana ambom ampanipanivilauyowegomiune?’ Eena iwalo, ‘Hauga muhamuhana mata nigele amya'itagau, na hauga muhamuhana mulitai abo am'itauyoigau, awa? ²⁰Yawalo moiha alimiyai mata howola mayami nuwayababa amdoudou, na hesi taumiya bale'u maudoidi hiyaliyaya. Na omiu howola abo yami nuwayababane ibui ta yaliyaya. ²¹Dova haugana ebe waihiu yana hauga labalaba ainai mata muya ilobai, na yana labalaba tuluhanai, muya maudoina inuwavehuludi, wuwuna gama bada i'avalaiya'o ta

mayana yaliyaya. ²²Omiu dova hinage, wuwuna nuwayababa alimiyai, hauga teina, na howola yalau gwaipilema na am'itagau, na vehabagu amyaliyaya moiha. Na yaliyayane mata nigele teya yaiya alimiya iyavai vehulu. ²³Ta ebe hauganane ilaoma, omiu havena hava aliguwai vehabana ampanipanivila. Na yawalo moiha alimiyai ebe yehaguwena Tamagu ainai hava vehabana am'awanoi, imohegomi ta'i. ²⁴Mwalona ta wau nigele teya hava vehabana yehaguwena amya'awa'awanoi. Ainaena teina hauga ebe hava nuwanuwamiu vehabana am'awanoi mata imohegomi, na ainaena amyaliyaya moiha.

²⁵'Bada walo vegevegediyena ginauli teina yawalo mahalavaedi'o alimiyai. Na howola hauga ilaoma mata nigele walo vegevegediyena yayawalo auligomiu, na hesi Tamagu vehabana yawalo mahalava moiha alimiyai. ²⁶Hauga howola ainai omiu yehaguwena am'awanoi Yaubada ainai, na mata nigele yau vehabamiu yaya'awa'awanoi, ²⁷wuwuna Tamagu iya bada ivelauwegomiu'o. Na yana velauwegomiune wuwuna omiu amveluwegau, yo hinage amyemidiyegau ebeha Yaubada ainaena yalalaomane. ²⁸Yau Tamagu ainaena yalaoma ta bale'uwai yamiyamiya, ainaena teina hauga bale'u yalalaugabaei ta yawuwuyo Tamagu ainai.'

²⁹Eena ana taumulitao hibenalei ta hiwalo auli, hiwalo, 'Bada, teina hauga bada uwalo mahalava'o moiha alimaiyai, na havena walo vegevegediyena. ³⁰Teina ainaena ebe ahanapu ili'ilimanigo neta owa ginauli bagibagilidi uhanahanapuidi. Ainaena nigele mata ayapanivilaego, wuwuna bada yama nuwatuwu maudoidi uhanahanapuidi. Na bada ayemidiyego'o ebeha owa Yaubada ainaena ulalaomane.'

³¹Eeta Yesu iwalo aulidi iwalo, 'Bada amyemidiyegau'o, awa? ³²Na howola abo hauga imahalava, nuwana tawalo, bada hauga imahalavama'o, na maudoimiu amtaubudebudeyanaei yami dalava aidiyai, na yau yabom yamiyamiya. Ta nigele ebeha yau yabom, na hesi Tamagu baidagu.

³³'Walo teina yawalo mahalavaedi'o alimiyai ta ebe mayami nuwadaumwali ammiyamiya, wuwuna yau baidamiu. Hinage howola abo bale'u ainai vitai amlobai na hesi am'atepatu, wuwuna yau bale'u maudoina ana loina yawahiyala gabaena'o.'

Yesu tauyemidiwo vehabadi i'awanoi

17 ¹Ginaulteina Yesu bada i'ata'idi'o ta galewa ainai itamayahi, ta i'awa'awanoi, iwalo, 'Tamagu, yagu hauga bada ibwalenima'o. Ainaena yau natum mata yam wasawasa umohegau ta yam wasawasa ya'abiye mahalava. ²Dova owa loina umohegau tomowa maudoidi vehabadi, na ainaena yau yawahi miyamiya vateyaina tomowaowa yamohe geyo'awaei aidiyai. ³Neta yawahi miyamiya vateyaina

mata tomowa hihanapuigo ebeha owa ubom Yaubada moiha, yo yau Besibesinanagu hihanapuigau ebeha owa uvevetamalegaumane. ⁴Bale'u teina ainai yam wasawasa ya'abiye mahalavaya'o, wuwuna yagu paihowao umomohegauwa bada yave'ovidi'o. ⁵Tamagu ee, owa, teina hauga mehemwai u'abiye wasawasaegau, dova mugai owa na yau yada wasawasawa ainai tamiyamiya, na mulitai bale'u ta'a'atububunine.

⁶Ta mumugam maudoina bada yave'itaena'o hiya taumiya bale'u umomohegaune aidiyai, wuwuna owa yam bodao na umomohegaune, ta yam walo maudoina himulitaedi, ⁷yo hinage ginauli maudoina umomohegaune hihanapuidi'o ebeha owa alimwena hilalaomane. ⁸Eeta walowa umomohegaune bada yave'itadi'o ta atediya himwaudi'o, ainaena hihanapu ili'ilimanigau ebeha owa alimwena yalalaomane, yo hinage hiyemidiyegau ebeha owa uvetamalegaumane. ⁹Ainaena teina hauga vehabadi ya'awa'awanoi alimwai. Nigele ebeha taumiya bale'u vehabadi, na hesi bodaone umomohegaune vehabadi, wuwuna hiya yam bodao. ¹⁰Na yam bodaone yau yagu bodao dova hinage yagu bodaone owa yam bodao. Eeta yada bodaone yadi yemidi ainaena yavewasawasa'o. ¹¹Na yau hauga teina bale'u yalaugabaei na alimwai yalaowa, na hiya bale'uwai himiyamiya, vehabadi ya'awa'awanoi. Tamagu tauwahiyala yeham ala'alawowolina ainaena u'ita avivinidi na yeham umomohegauwa, ainaena hiyeboda ehebo, dova owa na yau tave'ehebone. ¹²Haugana yau baidadi yam wahiyalane umohogau'o ainaena ya'i'ita avivinidine, ta nigele teya yayagabaei, na ehebo a'ava yababa ainaena mugai Buki Ve'ahihi ainai iwalo mahalava'o ta ebe i'wadalele.

¹³Ta yau bada teina na yalalaowa alimwai, na yagu walo teina bale'uwai yagu bodao yawalawalowedine aidiyai ebe yagu yaliyaya ainaena hiyaliyaya mwala'ina. ¹⁴Ta tomowadine yam walo bada yamohedi'o, na hesi taumiya bale'u hive'alehaedi, wuwuna hiya nigele taumiya bale'u yadi boda aidiyai hiyamiyamiya, dova hinage yau nigele yadi boda ainai yayamiyamiya. ¹⁵Nigele yaya'awanoi vehabadi ta ebeha bale'uwena uvai mahalavaedi, na hesi ya'awa'awanoi vehabadi ta ebe havena Tomodulele i'abi'abitowoidi. ¹⁶Ainaena teina hauga hiya nigele taumiya bale'u yadi boda ainai hiyamiyamiya, wuwuna hiya dova yau. ¹⁷Ya'awanoi alimwai ta yam walo moihaena u'abiye ve'ahihiyedi ta ebe yam bodao masemaseledi. ¹⁸Dova owa uvetamalegauma taumiya bale'u aidiyai yau hinage teina yavetamaledi taumiya bale'u aidiyai. ¹⁹Yagu bodao vehabadi yatalamwegau alimwai ta ebe hauga ilalaoma ainai hiya hinage hitalam moiha alimwai.

²⁰Tamagu yo, nigele ebeha hibom vehabadi yaya'awanoi, na hesi hiya hinage mulitai yadi walowena hiyemidiyegau vehabadi. ²¹Ya'awanoi alimwai ta ebe maudoidi hive'ehebo alidai, dova owa

na yau ehebo ta'i, na ainaena taumiya bale'u hiyemidiyegau ebeha owa uvetamalegaumane. ²²Mugai yam wasawasa umomohegauwa bada bodadine yamohedi'o, ta ainaena hive'ehebo'o, dova tabom yada ve'ehebone. ²³Ta yau aidiyai yamiyamiya, owa hinage aliguwai umiyamiya, ta teina ainaena hive'ehebo moiha. Ta teina ainaena taumiya bale'u hihanapuigau ebeha owa uvetamalegauma, yo hinage hihanapuigo ebeha owa hiya uvelauwedi, dova yau uvelauwegau.

²⁴'Tamagu yo, hiya bada umohedi'o aliguwai nuwanuwagu na baidaguwao amiyamiya. Ta tenem ainaena yagu wasawasawa umomohegauwa hi'ita, wuwuna mulitai abo bale'u upaihowai owa uvelau mugaiyegau.

²⁵'Tamagu yo, owa taudumwalu, na taumiya bale'u nigele hiyahanapuigo, na hesi yau yahanapuigo'o. Na hinage teina bodaone bada hihanapuigo'o ebeha owa uvetamalegaumane. ²⁶Eeta mumugam yave'itaena'o aidiyai, na howola abo yave'itauyoidi ta hihanapu ili'ilimanigo, na ainaena yam velaune ateguwai imiyamiya, hiya hinage atediyai imiyamiya, na yau hinage atediyai yamiyamiya.'

Yeisu ana abimomohi

18 ¹Yeisu yana awanoi ive'oviya'o, ta ana taumulitaone baidanao hilau ta ehebo we'aha yehanaede Kidiloni higeyo'awai, ta hilau Olibe oyana ainai hiluluwune.

²Yudasa iya tauhuhulane dalavanane ihanahanapui, wuwuna hauga maudoina Yeisu mayana taumulitao tupwanane ainai hilaulau. ³Eeta Yudasa tau'alehaone baidanao hilalaune tupwanane ainai, mayadi wodam yo lampa yo hinage mayadi gogo'aleha, wuwuna tau'alehaone hiya taupwaoliwo yo Palisiwo hivetamaledi Yudasa baidadi.

⁴Na Yeisu bada ihanapuiya'o hava mata imahalavane ainai, eeta ilau ta tau'alehaone ipapanivilaedine, iwalo, 'Yaiya ambehabehaeine?'

⁵Na hiya hiwalo, 'Ehebo Nasaleti towahona, yehanaede Yeisu.'

Ta Yeisu aidiyai iwalo, 'Yau teina.' Yudasa na tau'alehawone baidanao hitowotowolo.

⁶Na hauganane Yeisu iwalo, 'Yau teina,' maudoidi hitowolo si'isi'i ta hibebe'une bale'uwai.

⁷Tau'alehaone hitowolouyoma bale'uwena na hinage Yeisu ipanivilauyone, iwalo, 'Yaiya yede ambehabehaeine?'

Na hiwalo, 'Ehebo Nasaleti towahona, yehanaede Yeisu.'

⁸Na hinage aidiyai iwalouyo, iwalo, 'Bada alimiyai yawalo'o ebeha yau teina, na ebe yau am'abi avivinigau agu taumulitaone amtalamwedi ta hilau yadi dalavai'. ⁹Yeisu walone teina dova i'a'ataine wuwuna yana awanoiwa ebe imahalava ili'ilimani, haugana iwalo: 'Tamagu tomowaowa umomohegauwa nigele teya yayagabaei.'

¹⁰Na Saimoni Pita vahalinai itowotowolo yana aleha elepana iwunihiyama ta ehebo taupwaoli mwala'ina yana taupaihowa talina tautuwana itotomvehulune, yehanaede Maki.

¹¹Na Yesu iwalo Pita ainai, 'Yam elepane umwauyoi abamwauwinane ainai, nigele howahowana agu muya vedinane ulaugagayowei. Wuwuna vedi teina Tamagu imohegau ta ebeha yanuma.'

Yesu hivetowolo Anase mehenai na Pita iuvala

¹²Tau'alehaone mayadi taumugaiwo yo Yudeyaone mayadi taupaihowao Yesu hi'abi avivini ta nimanane hipaidi. ¹³I'ovi na hilalaweine Anase yana vadai, Anase iya Kayapasi bwahiyana, bolimai tenem ainai Kayapasi iya taupwaoli adi taumugai mwala'ina. ¹⁴Na hinage iya Kayapasi mwalona Yudeyaone aidiyai iwalo. 'Howahowana teya towaho imwalowoi tomowa maudoidi vehabadi'.

¹⁵Na Yesu hilauvai yo ana taumulitaone hitau bwau Saimoni Pita na ehebo hinage Yesu ana taumulita iya taupwaoline mwala'inane ana gelu ta bodaone baidadiyao hiluluwune taupwaoline mwala'inane yana vadai. ¹⁶Pita nigele iyaluwu na hesi awa'edane vahalinai itowotowolo, eena taumulitawa iya taupwaoli mwala'ina ana geluwa imahalavauyoma ta awa'edane ana tau'ita avivini ehebo waihiu ainai iwalo ebeha Pita hinage iluwu, eeta waihiuwa italam ta Pita iluluwune.

¹⁷Na waihiuwa Pita ipanivilaei iwalo, 'Owa nuwana ehebo Yesu ana taumulita, awa?'

Na Pita iuvala iwalo, 'Yau nigele'.

¹⁸Na hauganane gwaugwau ana hauga, ta taupaihowaone yo tau'alehaone aiwa hiyuvu na himwaimwaibwa, eena Pita iluwu aidiyai ta baidanao himwaimwaibwa.

¹⁹Na taupwaoline mwala'inane Yesu ipanivilaei, 'Yaiyadiwo amtaumulitaone yo hinage vedova yam ve'ita aidiyai'.

²⁰Na Yesu iwalo, 'Yau yagu ve'itane maseleyai yo vada tapwalolo holadiyai, yo hinage Yelusalem vada tapwalolo mwala'ina holanai, eena hiya Yudeyaone maudoidi hauganane ainai hiluwuluwu ta bada yagu ve'ita hibenaledi'o, wuwuna nigele aidiyena yayave'ita dawani.

²¹Na hava wuwuna ta nigele hiya aidiyai uyapanivilane, wuwuna hiya yagu walo maudoina bada hibenaledi'o na hava yagu walo aidiyai bada hihanapuiya'o.'

²²Hauganane Yesu yana walo tenem dova iwalo mahalavaei, ehebo tau'aleha vahalinai itowotowolo nimanaena Yesu i'o'oinavanavavaine na iwalo, 'Hava vehabana taupwaoli mwala'ina uwalowalo mehei'.

²³Towahonane yana walo Yesu iyemaiha iwalo, 'Ebe hava yagu walopwano, uwalo mahalava tomowa aidiyai, na ebe yagu walo dumwaluna hava vehabana utatalaigaune?' ²⁴Na Anase Yesu ivetamalei,

ta ma'ana pai tau'alehaone hilalaweine taupwaoli mwala'ina Kayapasi ainai.

²⁵Na Pita besywa baidadi hitowotowolo na himwaimwaibwa, ta hipanivilaei, hiwalo, 'Owa teina towahone ana taumulita teya, bo?'

Na Pita hinage iuvala iwalo, 'Yau nigele.'

²⁶Na taupwaoli mwala'ina yana taupaihowa teya mwalona Pita talinanane itotomvehulune ana gelu ehebo Pita hinage ipanivilauyoi iwalo, 'Owa hinage Yesu baidam alowai ya'l'itagom'une awa?' ²⁷Na Pita hinage iuvala, na tenem hauganane ainai am'amne idodoune.

Yesu yana lauvetala Pailato mehenai

²⁸Eeta Yesu Kayapasi yana vadaena hilauvai ta hilalaweine tauloina mwala'ina, Pailato yana vadai, na bada malane itomya'o, eeta nigele howahowana Yudeyaone hiluwu Pailato yana vadai, wuwuna hauganane ebe Buidi'wa guyauna hi'ai nigele howahowana Loma tomowana yana vadai hiluwu, neta yadi ve'ahihi mwala'ina. ²⁹Ainaena Pailato ibwalenima yana vadaena ta ipapanivilaedine, iwalo, 'Hava yami ve'ewa teina towahone vehabana?'

³⁰Na Yudeyaone hiwalo, 'Ebe teina towahone nigele taupwanoli, mata nigele ayalauvaiyama alimwai.'

³¹Na hinage Pailato aidiyai iwalo, 'Ausala, yede ambom amlauvai amlawei na yami linaena amlauvetalaei.'

Na Yudeyaone hiwalo, 'Ai nigele ama talam ebeha towaho teya yana mwalowoi vehabana aloina'. ³²Na Yesu yana mwalowoi aiwa lagalagana ainai vehabana mwalona bada ibom iwalowedi'o ta teina haugane ainai walowone hibwabwaleni ili'ilimani.

³³Ta Pailato iluwuyo yana vadai, na Yesu iyogaei ta hinage iluluwune ainai, ta ipapanivilaeine, iwalo, 'Owa Yudeyaone yadi tauwasawasa?'

³⁴Na Yesu iwalo, 'Teina owa yam nuwatuwu ebeha yau Yudeya yadi tauwasawasa, bo nuwana tomowa yadi walo?'

³⁵Na Pailato iwalo, 'Yau nigele Yudeya towahona, owa hesi yam tomowao yo yam taupwaoliwo hilalauvaigomane aliguwai, hava yede yam pwanoline?'

³⁶Na Yesu iwalo, 'Yagu abaloina nigele teina bale'uwai, wuwuna ebe yagu abaloina moiha teina bale'uwai mata yagu hevahevaliwo hi'aleha vehabagu na nigele howahowana Yudeyaone hi'abi avivinigau, na hesi yagu abaloina hali tupwai.'

³⁷Hinage Pailato ipanivilaei iwalo, 'Moiha owa tauwasawasa?'

Yesu iwalo, 'Ehe, neta dova yau tauwasawasa. Yalaoma bale'uwai hilabahigau ebeha yavetauwasawasa na mumuga dumwadumwaluna yawalo mahalavaei. Ebe yayyadiwo nuwadi himasele mata walomoiha hi'awa abiyei.'

³⁸Na hinage Pailato ipanivila, ‘walomoiha hava?’ Pailato ibwaleniuyoma na Yudeyaone aidiyai iwalo, ‘Nigele teya pwanoli yayalobai ainai’.

Pailato iloina Yeisu yana mwalowoi vehabana

³⁹Pailato iwalo Yudeyaone aidiyai, ‘Omiu mumugamiu neta ebe Buidi'wa guyauna ana hauga ainai mata teya taupwanoli yalivahi vehabamiu, ainaena vedova, nuwanuwamiu Yudeya yami tauwasawasa yalivahi vehabamiu?’

⁴⁰Maudoidi hiwuiwui mwala'ina na hiwalowalo, ‘Havena iya na hesi Balabasi ulivahi’. Na Balabasi iya tau'aivavali mwala'ina.

19 ¹Pailato Yeisu ilauvai ta yana tau'alehaone imomohedine, ta balavai ainaena hipwepwediline. ²Hinage haihaili womawomalina hivai ta ana pwaopwaomi hipai ta ulu'ulunai himwamwauwine yo hinage luwuluwu hawahawawalina hivai ta hiveveluwuine, ³mulitai hilaoma vahalinai na hi'abi'abitalawahiyei hiwalo, ‘Yauwedo, owa Yudeya yadi tauwasawasa!’. Na hinage nimadiyena higohagohanavanavai.

⁴Pailato ibwalenima ta bodaone aidiyai iwalo, ‘Am'ita towahowa teina yamahalavaenama'o ta ebe amhanapui neta nigele teya pwanoli yayalobai ainai’. ⁵Na mulitai Yeisu ulu'uluna ma'ana pwaopwaomi yo ma'ana luwuluwu hawahawawalina hibwaleniyenama, na Pailato bodaone aidiyai iwalo, ‘Towahowa teina am'ita’.

⁶Na taupwaoliwo yadi babadao mayadi taupaihowao Yeisu hi'ita ta hiwuiwui hiwalo, ‘Amtutu yepatu’.

Na Pailato aidiyai iwalo, ‘Ambom amlauvai ta amtutuye patu, wuwuna yau nigele teya yana pwanoli yayalobai’.

⁷Ta Yudeyaone hiwalouyo, hiwalo, ‘Yama loina neta iya bada mata imwalowoi, wuwuna i'oyama ebeha iya Yaubada Natuna’.

⁸Tenem ainai Pailato walone ibenaledi ta imeheuhi mwala'ina Yudeyaone aidiyai. ⁹Na hinage Yeisu ilauvaiyoi ta hiluluwune yana vadai na ipanivilaei, iwalo, ‘Owa havaena ulalaomane?’ Na Yeisu nigele hava teya iyawalowei; bada inobu. ¹⁰Ta Pailato iwawalouyone, ‘Nigele yagu panivilane uyayemaiha awa? Na uhanapuiya'o ebeha mayagu loina ta hilivahigo na mayagu loina ta umwalowoi.’

¹¹Yeisu iwalo, ‘Nigele teya yam loina aliguwai imiyamiya ebe Yaubada nigele iyatalamwegau alimwai, na hesi uhanapui neta towahone iya itatalamwegaune yam loina ainai, iya ana ve'ewa mwala'ina, na abo owa’.

¹²Pailato walone tenem ibenalei ta nuwanuwana mwala'ina ebeha Yeisu ilivahi. Na Yudeyaone hiwuiwui mwala'ina hiwalo, ‘Ebe neta towahone ulivahi, owa nigele Sisa ana gelu. Wuwuna neta towahone iwalo ebeha iya tauwasawasa, ainaena tahanapuiya'o ebeha iya Sisa ana aleha.’

¹³Ta Pailato yadi walone ibenalei eeta Yeisu ilauvai ibwaleniyenama ta Pailato imiyatalu yana abamiya talitalini ainai, Yudeyaone yadi yeha neta Gabata. ¹⁴Na bada mahana ala'alapwahi ainai mulitai abo vali ahubena, na Buidi'wa guyauna hi'ai.

Ta Pailato iwalo, 'Am'ita yami tauwasawasa teina'. ¹⁵Na hiya hiwuiwui hiwalo, 'Amtutuye patu'.

Hinage Pailato ipanivilauyo, 'Vedova ta yami tauwasawasa na ebeha hi'oiye mwalowoi?'

Na taupwaoli mwala'idi yana walone hiyemaiha hiwalo, 'Yama tauwasawasa Sisa ibom'.

¹⁶Eeta Pailato italam ta ebe Yeisu hi'oiye patu.

Yeisu ana tutuye patu

Tau'alehaone Yeisu hi'abi avivini ta hilalaweine. ¹⁷Ibom ana aiwa lagalagana i'avalai ta hilalaune tupwa ehebo ainai yehanaede ulu'ulu dalavana (na alina Yudeyaena hiwalo Goligota). ¹⁸Ta tenem ainai hi'oiye patu na hinage towatowaho bwau hi'oiye patudi ta hivetowolodine vahalinai, ehebo nima tautuwanaena na ehebo nima eha'ehanaena na Yeisu ahipuwai.

¹⁹Pailato ilaulele ta hi'o'oiye patune Yeisu ana aiwa lagalaganane ainai, iwalo:

'Yeisu towaho Nasaleti iya Yudeya yadi Tauwasawasa'

²⁰Na tupwanane ainai Yeisu hi'oiye patune nigele amwaha daodao Yelusalem ainaena, eeta laulelene Yeisu vahunai himwamwauwiwa Yudeyaone maudoidi hivavahiline, wuwuna alina tonuga ainaena, hilelelene, alina Yudeya alina Loma na alina Gilisi. ²¹Na Yudeya yadi taupwaoli babadadiyao hilaoma ta Pailato ainai hiwalo, 'Taubada, hava wuwuna ulele uwalo, Yudeya yama Tauwasawasa? Na hesi ebe ulele uwalo teina towahone iwalo ebeha iya Yudeya yadi Tauwasawasa.'

²²Na Pailato aidiyai iwalo, 'Hava yalelelelene imiyamiya lelelelena'.

²³⁻²⁴Na tau'aleha hitau vehopali Yeisu hi'o'oiye patune, ana ale'owa hivaidi ta higuyauwei hibom aidiyai na ana luwuluwu hivai ta hibom hiwalo havena tapulipulihi, wuwuna luwuluwu mwala'ina na tabatabana na nigele ana dahe, eeta ehebo ai'opi'opi hipaihowai dova kati, ta ebe yaiya imugai abo luwuluwunane ivai.

Nuwatuwunane dova hipapaihowaine ta ebeha hava Yaubada yana Buki Ve'ahihi ainai iwawaloweiwa ana moiha imahalava haugana iwalo:

'Agu ale'o higuyauwedi',

na agu luwuluwu hi'ai'opi'opiyedi.

²⁵Na Yeisu ana aiwa lagalagana vahalinai waiwaihiu hitau vehopali hitowotowolo, hiya Yeisu hinana matahina yo vali Meli iya Kilopasi mwanena, na hinage Meli Magidalaena. ²⁶Tenem ainai Yeisu i'itadobi ta

hinanane waiwaihiuwone baidanao hitowotowolo i'i'itadine na hinage taumulitawa iya ivelauwei moiha i'i'itane, na hinanane ainai iwalo, 'Hinagu, natum u'ita'.

²⁷Na hinage ana taumulitane ainai iwalo, 'Augelu, hinam u'ita'. Tenem ainai Yeisu yana mwalowoi tulahanai taumulitawa Yeisu hinanane ilauvai hilau yana vadai ta i'ita avivinine.

Yeisu yana mwalowoi

²⁸Tenem hauganane ainai Yeisu ihanapuiya'o ebeha ginauli maudoina bada hi'ovi'o ta iwalo, 'Gadogune imaguni'. Ta teina walone ainaena Buki Ve'ahihi yana walomahalava ibwaleni ili'ilimani. ²⁹Tupwanane ainai waini mayumayuyuna mavedina himwauwi ta imiyamiya, na balou hivai ta hiyebuta we'ahane mavedina ainai na teya aiwa yehanaede hisopa hivai ta baloune mabutabutana hi'atuwomalei na hivelele haeyei Yeisu awanai ta imalahuhuine. ³⁰Mulitai Yeisu iwalo, 'Bada i'ovi'o'. Eeta ulu'uluna iyagelo na yawahina i'o'ovine.

Yeisu luhuluhuna hiwomali

³¹Yeisu yo towatowahowowa hitau bwau hitutuye patudi na Yudeyaone adi taumugaiwone hilau ta Pailato ainai hi'awanoi ebe howahowana italam ta aedine higodudi na ebe himwalowoi mwayamwayau ta ebe hi'avala aituluwuwedi adi aiwa lagalaganane aidiyena, wuwuna bada ahubena mwala'ina ilau tebitebiniya'o, eeta hiya nigele nuwadi ebeha towatowahowone besiwa hi'aba'abahi ahubena tapwalolo ainai. ³²Nigele ta Pailato italam ta tau'aleha tupwadi ivetamaledi hilau towatowahowone hitau bwauwa aedine higogodudine, ta himwamwalowoine. ³³Na haugana hilau Yeisu ainai hilauta'ai, hi'ita bada imwalowoi'o, ta nigele aenane hiyagodudi. ³⁴Na hesi ehebo tau'aleha, gitaena luhuluhunai iwowomaline ta 'wahina yo we'aha hisasagenane. ³⁵Yau ana taumulita teya hava meheguwena ya'i'itadine teina vehabana yawalowalo alimiyai ta ebeha walo moihana teina amhanapui yo amyemidiyedi. ³⁶Teina ginauliwone bada hibwaleni'o, ta ebe Buki Ve'ahihi yana walomahalava ibwaleni ili'ilimani, hauganane iwalo, 'Nigele mata teya hilihiliyanane hiyagodu'. ³⁷Na hinage Buki Ve'ahihi yana walomahalava teya iwalo, 'Towahonane hiwowomaline mata mulitai abo hi'ita'.

Yeisu ana mwau magaiyai

³⁸Ta bada ginauli maudoina hi'ovi'o na ehebo towaho ilaoma ta Yeisu taunane Pailato ainai i'a'awanoiyeine. Iya Alimatiya towahona, yehanaede Yosepa, na hinage iya Yeisu ana taumulita dawadawanina, wuwuna Yudeyaone adi taumugaiwone aidiyai imeheuhi, na Pailato italam Yosepa ainai ta Yeisu tauna ivavaine. ³⁹Hinage Nikodimo ilaoma

Yosepa ihagui ta Yeisu taunane hivavaine. Iya Nikodimonane mwalona masigiliyena ilau Yeisu ainai ta baidana hi'a'aubabadane, na Nikodimo woloi teya mwala'ina na vitavitaina ivai ta ilawenama, na woloinane ana vitaine dova towaho ana vitai na aiwa bwau aidiyena hipapaihowaine hiya hiwalo mulo yo aloe. ⁴⁰Ta towatowahowone hitau bwau Yeisu taunane hivai ta woloinane ainaena hiywoloi na ale'o daadaodi, na hewahewadi ainaena hihuma woloina baidana, bada dova Yudeyaone yadi yemagai yo yadi atu'atububuni taumwalomwalowoi vehabadi. ⁴¹Na Yeisu yana abamwalowoi vahalinai, teya tanovi, na ainai magai, na magainane nigele teya taumwalowoi hiya mwauwi ainai. ⁴²Ta magainane ainai Yeisu taunane himwamwauwine, wuwuna vahalidiyai na hinage bada Yudeyaone yadi tapwalolo ana ahubena ilautebitebiniya'o.

Yeisu yana towolouyo

20 ¹Bada wiki ana ahubena mugamugaina ibwaleni'o ta howola maguguyouna, Meli Magidalaena ilau magaiyai ta magaine ana oi'auhi gaima bada hive'iwahiyena'o. ²Na isagena iwuyo ta Pita na Yeisu ana gelu moihawa aidiyai iwalo, 'Badawa magaiyena bada hivaiyai'o ta havaidova himwauya'o'.

³Eeta taumulitaone Saimoni Pita na Yeisu ana gelu moiha. ⁴Hitau bwau hitowolo na hilalaune magaiyai, na yadi laune ainai hisagesagena mohili ta Yeisu ana gelu moihane itauwahiwhiyala ta imumugaine magaiyai, ⁵ta ipwagogo na i'italuwu magaine holanai ta huma a'ava i'i'itadine hidabadabalala na nigele iyaluwu. ⁶Mulitai abo Saimoni Pita igavaiwbwaleni ta itau'ali'aliline magaine holanai na hinage humaowone i'i'itadine himiyamiya. ⁷Na ulu'ulunane ana pai na taunane ana huma nigele teya iyabudeyanaedi. ⁸Mulitai abo towahowa taubwaleni mugaiwa iluluwune magaine holanai Pita ainai, ta hinage ale'owone i'itadi ta i'awa moihane. ⁹(Na hesi nigele hiyanuwamasele Buki Ve'ahihi yana walomahalava, iwalo, 'Iya mata itowolouyo'.)

Yeisu yana mahalava Meli Magidalaena ainai

¹⁰Tenem ainai taumulitaone hiwuwuyone yadi vadai. ¹¹Na Meli ibom itowolo magaine papalinali i'ai'aimehelino, na mamehelinona ipwagogo ta i'ita luwu magaine holanai. ¹²Na tausagenawasa bwau i'i'itadine ehebo Yeisu aba'ulunai na ehebo aba'aenai himiyamiya na adi luwuluwu hewahewadi.

¹³Na hitau bwau Meli ainai hiwalo, 'Hava vehabana udoudoune?'

Na aidiyai iwalo, 'Yagu Bada magaiyena hivaiyai'o na nigele yayahanapui havaidova himwamwauwine'. ¹⁴Iwalo i'ovi na ebeha i'ita gwaipile ta Yeisu vahalinai itowotowolo, na hesi nigele iyahanapui ebeha iya Yeisu.

¹⁵Eeta Yesu Meli ainai iwalo, 'Waihiu, hava vebabana u'ai'aimehelinone, na yaiya ubehabehaeine?'

Na Meli yana nuwatuwu ebeha tanovi ana taupaihowa teya, eeta iwalo, 'Taubada ebe owa uvavai mahalavaeine uwalo mahalavaei, havaidova ta yavai.'

¹⁶Na Yesu Meli yehanane i'atai, iwalo, 'Meli'.

Na Meli i'ita gwaipile iwalo, 'Labonai'. (Yudeyaone alinadiyena ana bui neta Tauve'ita.)

¹⁷Yesu iwalo, 'Havena aliguwai u'abi'abi. Nigele yayahae Tamagu ainai na hesi ulau ta tahiguwone nuwadiyai umwauwi, yahahae Tamagu ainai na omiu hinage Tamamiu, yagu Yaubada na hinage yami Yaubada.'

¹⁸Na Meli ilau taumulitaone aidiyai iwalo, 'Badawa ya'itaya'o'. Na hava Yesu iwawaloweia, iwalowedine taumulitaone aidiyai.

Yesu yana mahalava ana taumulitaone aidiyai

¹⁹Wiki ana ahubena mugamugaina, lavilavinane ainai taumulitaone ehebo vada ainai hiluwu ta awa'edane higudui na holanai himiyamiya, mayadi meheuhi Yudeyaone aidiyai. Na Yesu ilaoma ahi'ahipudiyai itowolo ta iwalo, 'Havena ammeheheheuhi'. ²⁰Mulitai nimana yo luhuluhuna ive'itadi ta hiyaliyaya wuwuna yadi Bada bada hi'itaya'o.

²¹Na hinage Yesu aidiyai iwalo, 'Havena ammeheheheuhi, na hesi am'atepatu, wuwuna Tamagu iya ivetamalegauma na yau yavetamalegomiu'. ²²Iwalo i'ovi na yawahinane iyuvi geyo'awahehi aidiyai iwalo, 'Alu'aluwa Ve'ahihi amvai'. ²³Na hinage iwalo, 'Ebe towaho yadi pwanoli amnuwahamuidi, mata Yaubada inuwahamuidi, na ebe nigele, mata besiwa imiyamiya aidiyai'.

Tomasi yana awa'oya'oyama

²⁴Tomasi iya hitau 12 aidiyena na yehana bwauna Patubwau, haugana Yesu itaumahalava iya nigele baidadi. ²⁵Tupwadi hiwalolau Tomasi ainai hiwalo, 'Yada Bada a'itaya'o'.

Na iya iwalo, 'Neta am'o'oyama, yau ebe ana elowone aidiyai nimagune yamwauwidi yo ya'abisawahidi abo yayemidi'.

²⁶Wiki ehebo i'ovi na taumulitaone vada ehebonane ainai hiluwu na higudu auhiyoidi ta holanai himiyamiya, na Tomasi baidadi. Na Yesu ibwalenima ta ahi'ahipudiyai itowolo, na iwalo, 'Havena ammeheheheuhi'. ²⁷Na Tomasi ainai iwalo, 'Nimagigim utautuwuyama nimagu ainai ta u'ita. Na hinage nimam utautuwuyama luhuluhugu ainai ta umwauwi na havena unuwanuwatuwu bwaubwau na u'awa'awa oya'oyama.'

²⁸Na Tomasi iwalo, 'Owa yagu Bada yo yagu Yaubada'.

²⁹Na Yesu ainai iwalo, 'Tomasi bada u'itagau ta uyemidi'o, awa? Na hiya nigele hiya'itagau na hesi hiyemidiyegau mata moiha hiyaliyaya.'

Buki teina ana lele vehabana

³⁰Ta Yeisu aba'ita bahudi ipaihowaidi'o ana taumulitaone mehediayi, na maudoina nigele yayaleledi teina Bukine ainai. ³¹Na bada vihavihadi teina amvahili ta amhanapui yo hinage Yeisu amyemidiyei ebeha iya Yaubada yana Besinana na Yaubada Natuna ta Yeisu yehanaena yawahi miyamiya vateyaina amvai.

Yeisu imahalava ana taumulitao aidiyai

21 ¹Yeisu i'abiye mahalavauyoi ana taumulitaone aidiyai Taibiliya ni'unai. ²Temdova yana mahalava aidiyai. Ana taumulitaone teina Saimoni Pita yo Tomasi, iya hiwalo Patubwau yo Nataniyela iya yana dalava Kena, neta Galili holanai, na hinage Sebedi natunaone, yo hinage bwau taumulitaone baidadiyao. ³Tenem ainai Saimoni Pita taumulitaone aidiyai iwalo, 'Augeluwo, nuwana yalalau yayama'.

Na ana geluwone hiwalo, 'Ehe inamwanamwa, talaowa'. Ta maudoidi higelu wagaena hiwowohene, na tenem boniyainane ainai hiyama ahubena na nigele teya yama hiya'ona.

⁴Na bada malane itomtomo ta taumulitaone Yeisu hi'itane maguwai itowotowolo, na hesi nigele hiyahanapui ebeha iya Yeisu. ⁵Eeta Yeisu aidiyai iwalo, 'Tahiguwao viha yamane am'o'onadine?'

Na hiwalo, 'Nigele'.

⁶Na hinage aidiyai iwalo, 'Amtaudobi ta vinayane amyahuwei wagane ateyaniyena na yama am'onadi'. Eeta yadi vinayane hiyahuwei na yama bahudi hi'o'onadine, ta nigele howahowadi vinayane hiniulihini.

⁷Tenem ainai Yeisu ana taumulitawa iya ana gelu moihawa Pita ainai iwawalone, iwalo, 'Tenem iya yada Badawa'. Hauganane Pita ibenalei ebeha yadi Badawa, ana luwuluwu ili'wa na idadaluhugune ni'uwai.

⁸Na Yeisu ana taumulitaone maudoidi hiwohema vinayane mayamadi hiniulidima ta hidudunane maguwai, wuwuna le'awane nigele amwaha daodao. ⁹Ta taumulitaone maguwai hi'aitulu na yama yo beledi hi'itadine ali'ahuwai Yeisu bada igabudi'o.

¹⁰Na hinage Yeisu aidiyai iwalo, 'Viha hinage ami yama amvaidima na tagabudi?'

¹¹Ta Saimoni Pita wagai igeluyo ta vinayawa iniulihini maguwai, na vinayane imwau moiha ta yama ana bagibagili 153 hi'o'onadine na hesi vinayane nigele iyalotapulihi. ¹²Na Yeisu aidiyai iwalo, 'Amlaoma na am'ai'. Hihanapuiya'o ebeha iya yadi Badawa, ta nigele teya aidiyena iyapanivilaei ebeha 'Yaiya owa?' Wuwuna bada hihanapuiya'o. ¹³Eena Yeisu ilau ta belediwa yo yamawa ivaidi ali'ahuwena ta ana taumulitaone imomohedine. ¹⁴Teina Yeisu yana mahalava tonugana ana taumulitaone aidiyai yana towolouyo tuluhanai.

Yeisu na Pita yadi aubabada

¹⁵Hi'ai i'ovi na Yeisu iwawalone Saimoni Pita ainai, iwalo, 'Saimoni owa Yoni natuna, yam velau imwala'i alili aliguwai, na hiya teina tupwana awa?'

Pita iwalo, 'Bada uhanapuigau'o ebeha yavelauwego mwala'ina'.

Yeisu iwalo, 'Yagu sipiwone u'ita avivinidi'.

¹⁶Yeisu hinage iwalooyo, iwalo, 'Saimoni owa Yoni natuna, uvelauwegau mwala'ina?'

Pita iwalo, 'Ehe, bada uhanapuigau'o ebeha yavelauwego'.

Ainaena Yeisu iwalo, 'Yagu sipiwone u'ita avivinidi'.

¹⁷Yeisu hinage yana walo tonugana Pita ainai iwalo, 'Saimoni, owa Yoni natuna, uvelauwegau?'

Ta tenem ainai Pita nuwanane iyayababane, wuwuna Yeisu ipanivila mai tonuga ainai, iwalo, 'Uvelauwegau?' Na Pita iwalo ainai iwalo, 'Bada ginauli maudoina uhanapuidi'o, ainaena uhanapuigau'o ebeha yavelauwego'.

Ta Yeisu Pita ainai iwalo, 'Yagu sipiwo u'ita avivinidi. ¹⁸Yawalo moiha alimwai neta yam hauga heda ainai ubom am luwuluwu uli'wali'wa, na ebe nuwanuwam teya tupwa ainai ulau, mata bada ulau, na mulitai yam hauga yemala tautaubada ainai nimamne utau velele na vali tomowa am luwuluwune hiveli'wago na aiteya tupwa ainai nigele nuwam ulau, tupwanane ainai mata hilawego.' ¹⁹Teina walone ainaena Yeisu ilaulau livahi Pita yana mwalowoi vehabana, ta ebe yana mwalowoine ainaena Yaubada yehanane i'abiye mwala'i. Na hinage Pita ainai iwalo, 'Umulitaegau.'

²⁰Pita i'ita gwaipile ta teya taumulitawa Yeisu ana gelu moihawa i'i'itane (iya aine hauganane ainai Yeisu vahalinai iduivahali ta ipapanivilaeine, iwalo, 'Bada yaiya amtauhuhulane'). ²¹Na Pita towahonane i'i'itane, imulimulitaedi ta iwawalone, 'Bada, teina towahone vedova ana loina?'

²²Ta Yeisu Pita yana walone iyemaiha iwalo, 'Ebe nuwanuwagu iya imiyamiya ana higa yawuyoma, neta nigele teya hava, na owa hesi umulitaegau'. ²³Ainaena Yeisu ana taumulitaone teina yana walone hibenalei, eeta hibom aidiyai hi'au'aubabada wuwuna yadi nuwatuwu ebeha taumulitanane mata nigele iyamwalowoi, na Yeisu nigele tenem dova iyawalo, na hesi iwalo, 'Ebe nuwanuwagu iya imiyamiya ana higa yawuyoma, neta nigele teya hava alimwai'.

²⁴Taumulitanane iya ginauliwone teina vehabadi iwawalo mahalavane hinage iya walowone ileleledine teina aubabadane ainai, bada tahanapuiya'o hava iwalo mahalavaedine, walo moiha maudoina.

²⁵Yeisu yana paihowa ibagibagili alili, na ebe ehebo ehebo taleledi, yanuwatuwui mata buki hibagibagili alili na bale'u tupwa vehopali hi'oiye mwau.